

A tantárgy neve:	magyarul:	Vezetői közgazdaságtan				Kódja:	GT_MEKL001-17	
	angolul:	Managerial economics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Ökonómia Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	6	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Popovics Péter			beosztása	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Kovács István			beosztása	külső óraadó	
A kurzus célja								
<p>A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókkal az üzleti döntéshozatalhoz szükséges közgazdasági ismereteket és módszereket, s így képessé tegye a hallgatókat a költségekkel, árakkal, a profittal és a versenysztratégiákkal kapcsolatos jobb üzleti döntések meghozatalára. A kurzus további célja az analitikus képességek fejlesztése annak érdekében, hogy a hallgatók azonosítani tudjanak különböző döntési helyzeteket. A kurzus az elmélet mellett gyakorlati alkalmazásokkal is foglalkozik.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.								
<i>Képesség:</i>								
Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel speciális szakmai problémákat azonosítani, továbbá feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.								
<i>Attitűd:</i>								
Nytitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus piaci kereslet elemzése után a vállalat elemzésével foglalkozik, nevezetesen a vállalatelmélettel. Ezt követően az iparági szerkezetek területére összpontosítunk: kompetitív iparág, monopolisztikus verseny, árdiszkrimináció és egyéb monopolista árazási módok. Részletesen tárgyaljuk az oligopolpiac sajátosságait, majd ezt összekapcsoljuk a játékelméleti magyarázatokkal. Végül a stratégiai kérdések modellezésére kerül sor.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás és szemináriumi foglalkozások, feladatmegoldás								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 59% – elégtelen (1) 60% - 69% – elégséges (2) 70% - 79% – közepes (3) 80% - 89% – jó (4) 90% - 100% – jeles (5)								
Kötelező szakirodalom:								
Kapás Judit: Vezetői közgazdaságtan, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2017, elektronikus könyv. ISBN-13: 978-963-318-680-0								

https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/246435/Vezetoi_kozgazdasagtan.pdf

Andor György: Üzleti gazdaságtan, Akadémia Kiadó, 2017

Ajánlott szakirodalom:

Carlton, D. W. – Perloff, J. M.: Modern piacelmélet. Budapest: Panem. 2003. ISBN: 9789635453412.
19-20. fejezetek

Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfolon. KJK Kerszöv, Budapest, 2018. ISBN: 9789630591805

Illés Mária: Vezetői gazdaságtan, Kossuth Kiadó, 2008

Baye, Michael: Managerial Economics and Business Strategy. Seventh Edition. Boston: McGraw-Hill Irwin, 2010.

Paul G. Keat – Philip K.Y. Young: Managerial Economics: Economic Tools for Today's Decision Makers. Pearson, 2014.

Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai -
Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009

Heti bontott tematika	
2024.10.21. 8:00-12:00	Bevezetés, a piaci kereslet és kínálat elemzése
	TE: Módszertani alapok, a keresleti és kínálati függvény tolődásai, rugalmassági mutatók
	Termeléselmélet
	TE: Egy- és többtermékes termelési függvény, méretgazdaságosság, választékgazdaságosság
	Vállalatelmélet I.
2024.12.10. 8:00-12:00	TE: Tranzakciós költség, eszközspecifikusság
	Vállalatelmélet II.
	TE: Hold-up, tudás a vállalatban
	Iparág elemzése
	TE: Piaci szerkezet és koncentráció, belépés a piacra, vertikális és horizontális integráció
	Kompetitív iparág és a monopólium összevetése
	TE: Profitmaximalizálás a különböző iparágakban, jóléti hatások, holtteher-veszteség
2024.12.11. 8:00-12:00	Monopolisztikus verseny
	TE: Termékdifferenciálás, lokációs modell, egyensúly rövid és hosszú távon
	Piaci erővel rendelkező vállalatok árstratégiai I.
	TE: Árdiszkrimináció
	Piaci erővel rendelkező vállalatok árstratégiai II.
2024.12.12. 12:00-16:00	TE: Kétrészes árképzés, árukapcsolás, egyéb árképzési módok
	Játékelméleti alapok
	TE: Játékok normál formája, domináns stratégia, Nash-egyensúly
	Oligopolpiacok I.
	TE: Cournot, Stackelberg modellek
	Oligopolpiacok II.
	TE: Bertrand modell, árvezérlés modellje
	Üzleti stratégia
TE: belépés megakadályozása, kizáró árazás, ragadozó árképzés, első belépő előnye, hálózati externáliák, bezárulási hatás	
Összefoglalás	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	gazdaságpolitika	Kódja:	GT_MEKL002-17
------------------	-----------	-------------------------	--------	---------------

	angolul:	economic policy						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Ökonómia Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	6	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Bauerné Dr. Gáthy Andrea			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a gazdaságpolitika alapösszefüggéseivel és alapvető dilemmáival, az országok illetve gazdasági rendszerek összehasonlításával feltárható intézményi és gazdaságpolitikai különbségekkel, a tipikus intézményi-gazdaságpolitikai berendezkedések fő jellegzetességeivel. A kurzus során a hallgatók megszerezhetik az ahhoz szükséges tudást, hogy összehasonlító módszerrel képesek legyenek a makroökonómia, a nemzetközi gazdaságtan, a gazdaságpolitika elméleti összefüggéseinek alkalmazására, esettanulmányok elemzésére, a következtetések általánosítására és a tapasztalatok összegzésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügy általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, a szakterület kapcsolódását a közgazdasági és üzleti szakterületekhez. • Ismeri az emberi jólét és az ágazat kapcsolatát. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az egészségüghöz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban. • Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. • Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első fele a gazdaságpolitika közgazdasági szemléletű elemzésébe vezeti be a hallgatókat, amit a közgazdaságtan alapelveinek és a kereslet és a kínálat alapvető elméletének megismerésével kezdünk. Majd ezeket az alapvető közgazdasági eszközöket alkalmazzuk az adózás, a fiskális és a monetáris politika alapkérdéseinek megértésében. A hallgatók elhajtják a gazdaságpolitikai gondolkodás alap összefüggéseit. A kurzus keretein belül a gazdaságpolitikai elemzésben gyakran használt makroökonómiai adatokkal és mutatókkal ismerkedünk, áttekintjük a GDP, az infláció és a munkanélküliség mérésének alapkérdéseit, foglalkozunk az adópolitikával, a monetáris politikát leíró mutatókkal és a gazdaságpolitikai nemzetközi összehasonlítását lehetővé tevő indexekkel is.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diasorral kiegészítve, néhány makroökonómiai adatbázis megismerése.								
Értékelés								
A félév teljesítésének nincs feltétele. A vizsga írásbeli. A vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50,01% - 64% – elégséges 64,01% - 76% – közepes 76,01% - 87% – jó 87,01% - 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom: Bod Péter Ákos (2014): Bevezetés a gazdaságpolitikába. Akadémiai Kiadó, Budapest. (A kijelölt fejezetek) Mankiw, G. N. (2011): <i>A közgazdaságtan alapjai</i> . Osiris, Budapest. ISBN:978 963 276 208 1								

Aktuális gazdaságpolitikai elemzések (pl. Magyar Nemzeti Bank, Makronóm Intézet kiadványai)

Ajánlott szakirodalom:

Gwartney, J., Lawson, R., Hall, J., & Murphy, R. (2023). Economic Freedom of the World: 2023 Annual Report.

Vancouver: The Fraser Institute. <https://www.fraserinstitute.org/studies/economic-freedom-of-the-world-2023-annual-report>

Hillman, A. (2019). Public Finance and Public Policy: A Political Economy Perspective On the Responsibilities and Limitations of Government. Third Edition. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN: 978-1-316-50180-1

Stiglitz, J. E. (2000): A kormányzati szektor gazdaságtana. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest. ISBN: 963 224 560 1

Részletes tematika		
konzultáció	téma	tananyag
1. konzultáció	A közgazdaságtan látásmódja	Mankiw (2011), 3-23., 75-101 o.
	TE: A racionális viselkedés és a piaci csere alapelveinek ismerete	
	Az állam szerepe, az állami beavatkozás indokai, formái	Bod (2014), 1, 3. fejezet.
	TE: Az állami beavatkozás indokainak rendszerezése	
	A gazdaságpolitika és a makrogazdasági szabályozás alapjai, gazdaságpolitikai információkat tartalmazó aggregátumok	Bod (2014), 2., 4., 6. fejezet
TE: A makroökonómiai mutatók gazdaságpolitika jelentősége és gazdaságpolitikai szempontú elemzése		
2. konzultáció	A gazdaságpolitikai gondolkodás fő irányzatai I	Bod (2014), 5. fejezet
	TE: A gazdaságpolitikáról alkotott nézetek megváltozása: a századfordulós konszenzus és a keynesi fordulat	
	A gazdaságpolitikai gondolkodás fő irányzatai II	Mankiw (2011), 13. fejezet
	TE: A keynesi gazdaságpolitikai ajánlások 20. századbeli kritikái	
3. konzultáció	Fiskális politika alapkérdései	Bod (2014), 7. fejezet Mankiw (2011), 16. fejezet
	TE: A kiadási oldali tételek osztályozása, deficit és az államadósság jelentősége	
	Az adópolitika alapkérdései	Stiglitz (2000), 428-436. o., 440-446. o., 489-511. o.
	TE: A direkt és indirekt adók közötti különbség, az adóteher viselése	
4. konzultáció	A monetáris politika eszközei Magyarországon	MNB honlap
	TE: A monetáris eszközrendszer működésének megértése	az előadáson elhangzottak
	A gazdaságpolitika minőségének mérése	
	TE: A gazdaságpolitikát mérő indexek megismerése	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalati pénzügyek				Kódja:	GT_MEKL_003-17	
	angolul:	Corporate finance						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Becsky-Nagy Patricia			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja: olyan ismeretanyag átadása, aminek a birtokában a Hallgatók képesek meghozni a rövid és hosszú távú pénzügyi menedzsmenthez kapcsolódó döntéseket, megismerik a döntések megalapozásához szükséges elemzési keretrendszer elméleti és gyakorlati aspektusait. A tárgy magában foglalja az alapvető pénzügyi ismereteket, a rövid távú pénzügyi menedzsmenthez kapcsolódó elemzési módszereket, amik alapján a gazdálkodók pénzügyi, jövedelmi és vagyoni helyzete feltárható, valamint a hosszú távú pénzügyi döntésekhez kapcsolódó beruházási és finanszírozási ismereteket, magában foglalva az értékapapír-piacokat</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, matematikai-statisztikai, ökonometriai módszereinek, ismeri azok korlátait is. 								
<p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az egészségügyhöz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban. A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. 								
<p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit. 								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az egészségiparban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>A hosszú távú pénzügyi menedzsment keretein belül a pénz időértéke és a beruházási döntések, valamint a kötvény és részvényértékelés témákkal foglalkozunk. A rövid távú pénzügyi menedzsment keretein belül az éves számviteli beszámoló ismeretére, és adataira alapozva, a pénzügyi szemlélethez igazodó pénzáramlás szemléletet használva, a vállalati teljesítmény értékelése, a forgótőke menedzsment, majd a kockázat alapjai és fedezetszámítás témaköröket dolgozzuk fel.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.

Értékelés

Oktatási anyagok:

A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsga megírásának lehetősége:

A tárgy kollokviummal zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga megírására, aki érvényes Neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A vizsgák a teljes félév anyagát tartalmazzák. A vizsgák írásban, elektronikus formában kerülnek lebonyolításra. A vizsgák elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Vizsgadolgozat értékelése:

A vizsgajegy a dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. (Az elmélet és gyakorlati részek 50-50%-os súllyal számítanak az értékelés során, az elméleti és gyakorlati részekre vonatkozó minimum szint nincs.) A vizsgadolgozat alapján az értékelés és a jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező és ajánlott szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Becsky-Nagy Patrícia (2023): *Vállalati pénzügyek elmélete és gyakorlata*. Debrecen Egyetemi Kiadó, Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): *Cash-flow tervezés*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Fazekas Balázs (2020): *Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok I.* Debreceni Egyetem, Debrecen

Fazekas Balázs (2020): *Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok II.* Debreceni Egyetem, Debrecen

Ulbert József (2018): *Vállalati pénzügyek kézikönyv (Második, bővített kiadás)*. Pécsi Tudományegyetem, Pécs

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): *Aktív és passzív bankügyletek a gyakorlatban*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Illés Ivánné (2002): *Társaságok pénzügyei*, Saldo Könyvkiadó, Budapest

Bélyác Iván (2007): *A vállalati pénzügyek alapjai*, Gondolat Kiadó, Pécs

Pálinkó Éva – Szabó Márta (2008): *Vállalati pénzügyek*, Typotex Kiadó, Budapest

Brealey, R. A. – Myers, S. C. (2011): *Modern vállalati pénzügyek*, Panem Könyvkiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	<p>Előadás: Vállalati pénzügyek, pénzügyi irányítás elméleti alapjai, gazdálkodási alapelvek, tudományos eredmények. A pénz időértéke I., A pénz időértéke II., Gyakorlat: Tematika és követelményrendszer, esettanulmány feldolgozása. Az időérték számítási feladatok PV, FV, EIR. Az időérték számítási feladatok: évjáradék, örökjáradék.</p> <p>A Hallgató megismeri a pénzügyi gondolkodás mérföldköveit. A Hallgatók megismeri az időérték-számítás alapjait és egyszerű alkalmazási területeit. A Hallgató képes pénzáramlás-sorozatokot értékelni.</p>
2.	<p>Előadás: Beruházás értékelés alapjai I., Beruházási értékelés alapjai II., Kötvényértékelés. A részvény és értékelése. Gyakorlat: Beruházás-gazdaságossági számítások. Azonos és eltérő élettartamú beruházások összehasonlítása. Kötvényértékelési számítások. Részvények értékelése</p> <p>A Hallgató birtokába kerül a beruházások értékeléséhez szükséges alapvető ismereteknek. A Hallgató a többféle módszerrel képes a befektetések széles skálájának értékelésére, összevetésére. A Hallgató a kötvényeket különböző aspektusaik alapján képes értékelni. A Hallgató tud részvényt értékelni.</p>
3.	<p>Előadás: Az éves beszámoló, és a cash flow kimutatás. Pénzügyi kimutatások elemzése I., Pénzügyi kimutatások elemzése II., Gyakorlat: Vállalati adatsor elemzése, cash flow kimutatás felépítése. Adatsorok alapján likviditási, tőkeszerkezeti, forgási sebesség mutatók számítása és értékelése. Jövedelmezőség, CF alapú mutatók és piaci érték mutatók.</p> <p>A Hallgató képes az éves beszámoló adatait értelmezni pénzügyi szemlélettel. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás rövid- és hosszú távú fizetőképességét, hatékonyságot elemezni forgási sebesség alapján. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás jövedelmezőségi helyzetét, pénztermelő képességét, általános piaci megítélését.</p>
4.	<p>Előadás: Forgótőke menedzsment. Kockázat és tőkeáttételi mutatók. Fedezetszámítás Gyakorlat: Pénzciklus és működési ciklus. DOL, DFL, DCL számítások. Fedezetszámítás</p> <p>A Hallgató képes a működési- és pénzciklus elemzési keretrendszerében értékelni a vállalkozás forgótőke-gazdálkodásának hatékonyságát. A Hallgatók megismerik a vállalkozások működési és finanszírozási kockázatait és azok mérésének eszközeit. A Hallgató képes a vállalkozás működését a fedezetszámítás eszközével elemezni.</p>

A tantárgy neve:		magyarul:	Számvitel vezetőknék				Kódja:	GT_MEKL004-17
		angolul:	Accounting for managers					
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Orbán Ildikó		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja:								
Az egészségügyi vállalkozások beszámolójának tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemei, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei. A gazdasági folyamatok alapvető jellegzeteségeinek értelmezése, és hatása a társaságok vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó folyamatokat (a gazdálkodás orvosi, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, minőségbiztonsági, informatikai és jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az egészségiparban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról. Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A beszámoló tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemei, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.								
Értékelés								
A vizsgaidőszakban a megszerzett ismeretek számonkérése gyakorlati írásbeli vizsgadolgozat formájában történik.								
Kötelező irodalom:								
Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához 1. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, (átdolgozott, 2021)								
Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, (átdolgozott, 2021)								

Ajánlott szakirodalom:

Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2018

Sztanó Imre: A számvitel alapjai, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Részvénytársaság, Budapest, 2017

Horváth Katalin: Számvitel a gyakorlatban Saldo kiadó

Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016
2000. évi C. törvény a számvitelről

Heti bontott tematika	
1.	A számvitel fogalma, célja. A vállalalkozási tevékenység tartalma és főbb sajátosságai, a termelési folyamat és kapcsolata a számvittel. A vállalkozó vagyona, fogalma, a vagyon kimutatása
	TE: Ismeri a számvitel fogalmát, célját és a vállalalkozási tevékenység tartalmát, a vagyont, és annak kimutatásának lehetőségeit
2.	A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. Az egyes mérlegsorok tartalma. A mérleg és tartalma, a mérlegtételek értékelése
	TE: Ismeri a számviteli mérleg lényegét, tartalmát.
3.	Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása. Az eredménykimutatás és tartalma, típusai.
	TE: : Ismeri az eredménykimutatás lényegét, tartalmát. Az eredménykimutatás felépítését
4.	A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyonra.
	TE: Ismeri a gazdasági műveletek jellegzetességeit, és vagyonra gyakorolt hatásukat.
5.	A vállalalkozások számviteli információs rendszere. Könyvviteli alapfogalmak – könyvvizetés, egyszeres és kettős könyvvitel, a könyvviteli számla, egységes számlakeret és számlarend
	TE: Ismeri a könyvvizetés rendszerét, a könyvviteli számla lényegét. Ismeri az egységes számlakeret rendszerét, a számlarend jellegzetességét.
6.	A számviteli munka szakaszai, számviteli bizonylatok, nyilvántartások. A bizonylat fogalma, csoportosítása, általános alak és tartalmi kellékei. Nyilvántartások a kettős könyvvitel rendszerében, a kettős könyvvitel jellemzői. A könyvviteli zárlat.
	TE: Ismeri a számviteli munka szakaszait, és a számviteli bizonylatok fogalmát, kellékeit. Ismeri a különböző számviteli nyilvántartásokat, a kettős könyvvitel jellemzőit.
7.	A számvitel, beszámolás hazai és nemzetközi szabályozása. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény. A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) rendszere.
	TE: Ismeri a számviteli szabályozás hazai és nemzetközi vonatkozásait
8.	A számviteli alapelvek. A számviteli politika.
	TE: Ismeri a számviteli alapelveket, számviteli politika célját és lényegét
9.	Az éves beszámolóra vonatkozó általános szabályok. Az éves beszámoló tartalma, részei. Az éves beszámoló adattartalma, szerkezeti felépítése. Kiegészítő Melléklet. Üzleti jelentés. Nyilvánosságra hozatal. Könyvvizsgálat.
	TE: Ismeri az éves beszámoló tartalmát, részeit, képes azokat értékelni.
10.	A bekerülési érték fogalma, összetevői. Az értékcsökkenési fajtái, kiszámításuk, a leírás módja.
	TE: Ismeri a bekerülési érték fogalmát, összetevőit, az értékcsökkenés fajtáit, kiszámításuk menetét, a leírás módját
11.	Eszközök és források értékelése
	TE: Ismeri az eszközök és források értékelési kérdéseit
12.	A controlling fogalma, a controlling koncepció lényege. A controller és feladata
	TE: Ismeri a controlling fogalmát, a controlling koncepció lényegét, a controlleri feladatokat
13.	A vállalati controlling szervezet. A vállalati controlling rendszer és működése. Vállalati controlling rendszerek kialakítása.
	TE: Ismeri a vállalati controlling szervezet és rendszer lényegét, működését, kialakításának kérdéseit.
14.	A teljesítmény mérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek.
	TE: Ismeri a teljesítménymérés lényegét, a különböző teljesítménymérési rendszereket

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vezetői számvitel és kontrolling				Kódja:	GT_MEKL005-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó folyamatokat (a gazdálkodás orvosi, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, minőségbiztonsági, informatikai és jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. Képes az egészségiparban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére, továbbá pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok ellátására. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az egészségiparban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Értékelés								
Kötelező szakirodalom:								
Ajánlott szakirodalom:								

Heti bontott tematika	
1.	TE*
2.	TE
3.	TE
4.	TE
5.	TE
6.	TE
7.	TE
8.	TE
9.	TE
10.	TE
11.	TE
12.	TE
13.	TE
14.	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Világgazdasági és Integrációs folyamatok				Kódja:	GT_MEKL006-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja:								
<p>Kialakítandó kompetenciák: A korábbi világgazdasági tanulmányok felidézése. A világgazdaság fejlődésének, legfontosabb erőközpontjainak, ágazatainak áttekintése. Népesedés és migráció. Az ipar világgazdasági jelentősége, lokáció, termelékenység, fejlődés. A mezőgazdaság világgazdasági jelentősége: termelési rendszerek és kereskedelem. A szolgáltatások világgazdasági jelentősége: az internalizációs és a lokációs vita. Jövedelemeloszlás és szegénység a világban. MDG, SDG. Folk- és populáris kultúra. Nyelvek. Vallások. Nemzetiségek. Politika. A korábbi európai uniós tanulmányok felidézése. Az Európai Unió és az európaiság gondolata. Bővülési folyamat az Európai Unióban. A szerződések és az intézményrendszer reformja. Hatáskörök és szakpolitikák az Európai Unióban. Az Európai Unió világgazdasági jelentősége. Az EU és Magyarország.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó folyamatokat (a gazdálkodás orvosi, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, minőségbiztonsági, informatikai és jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az egészségügyhöz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. • Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat. • Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az egészségiparban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A világgazdaság fejlődése, az útfüggőség fogalma, a növekedés forrásai, a globalizáció stilizált tényei, az erőforrások kérdésköre, az integráció elmélete és gyakorlata, globális és lokális fejlődési problémák, az áru- és szolgáltatástermelés új fizikai szerkezete, globális kockázatok, konfliktusok</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Interaktív kiscsoportos előadások és gyakorlatok								
Értékelés								
Szóbeli vizsga								

Kötelező szakirodalom:

James M. Rubenstein (2019): Contemporary Human Geography, 4th Edition, Pearson, kijelölt részek, ISBN 9780135213155

Michael P. Todaro—Stephen C. Smith (2020): Economic Development, 13th Edition, Pearson, kijelölt részek ISBN: 9781292291154

Benczes István: Gazdasági növekedés és versenyképesség intézményi perspektívában – A magyar eset (2008–2019).

Budapest: Ludovika Egyetemi Kiadó, 2022, 264 o., ISBN: 9789635315949

Az oktató által a kurzuson kijelölt, egyéb, aktuális irodalom

Ajánlott szakirodalom:

Richard Baldwin (Author)—Charles Wyplosz (2019): The Economics of European Integration 6/e, McGraw-Hill ISBN 1526847213

Facundo Alvaredo-Lucas Chancel-Thomas Piketty-Emmanuel Saez-Gabriel Zucman (2018) World Inequality Report, 2018. (<https://wir2018.wid.world/files/download/wir2018-full-report-english.pdf>)

United Nations, DESA / Population Division: World Population Prospects (2022 Revision)

Az oktató által a kurzuson kijelölt, egyéb, aktuális irodalom

Heti bontott tematika	
1.	A kapitalizmus mint globális rendszer, globalizáció TE:
2.	A globalizáció stilizált tényei TE:
3.	A lokalizációs és az internalizációs döntés TE:
4.	Erőforrások a világgazdaságban I. TE:
5.	Erőforrások a világgazdaságban II. TE:
6.	Az ipar új földrajzi szerkezet, gazdasági és geopolitikai változások TE:
7.	A szolgáltatások nemzetközi áramlásának sajátosságai TE:
8.	Globális kockázatok I. TE:
9.	Globális kockázatok II. TE:
10.	Integrációs folyamatok TE.
11.	Integrációs elméletek és a gyakorlat TE:.
12.	Globális és lokális fejlődési problémák I. TE:
13.	Globális és lokális fejlődési problémák II. TE:
14.	Összefoglalás TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vezetői gazdaságtan				Kódja:	GT_MEKL007-17	
	angolul:	Managerial Economics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Bittner Beáta			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>Jelenleg a hazai viszonyok között működő vállalatok vezető beosztásban dolgozó szakembereinek a hétköznapi használatos gazdaságtani kérdéseire készíti fel a hallgatókat, számukra nyújt egyfajta gazdaságtani összefoglalót. Olyan témákat érint a tárgy, amelyekkel a vezetők rendszeresen, napi szinten találkoznak. Megszerzett tudásuk birtokában képesek elemezni, döntéseket hozni és irányítani a versenyszektor és a közszféra szervezeteinek munkafolyamatait. Képesek újonnan felmerülő problémákat felismerni, elemezni és megoldani.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A hallgató legyen tisztában a menedzsment alapfunkcióival, a vállalkozások működtetésének feltételeivel. - Tudja az alapvető stock és flow folyamatok összefüggéseit. - Értse az értéktermelő folyamatok és a menedzsment kapcsolatát. - Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti- és a menedzsment kérdésköreinek bővítésére. <p>Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. iparági fejlesztésekben, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket. <i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. - Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottjait is ösztönzi, segíti, támogatja. - Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. - Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. - Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is. - Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. - Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A Vállalat és a vállalkozás fogalma, csoportosításuk, a stock és a flow folyamatok, a termelési érték, a termelési költség a jövedelem és kategóriái, a hatékonyság és annak mérése. A befektetett eszközök, a befektetések és a beruházás sajátosságai, beruházás-gazdaságossági számítások, gazdálkodás forgóeszközökkel, a készletgazdálkodás és a logisztikai rendszerek, az értéktermelő folyamatok menedzsmentje, a termelés és a szolgáltatás sajátosságai. Az emberi erőforrás gazdálkodás kérdései, területei, feladatai. A tervezés és az üzleti tervezés kapcsolata, a tervek csoportosítása, típusai, a tervezés eszközei. A stratégiai tervezés és menedzsment területei, a tervezés speciális módszerei, használatuk.

lehetősége és korlátai.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

projekt alapú tanulás

Értékelés

Az aláírás megszerzésének feltételei:

- Az előadáson elhangzott elméleti anyagokhoz kapcsolódó feladatok megoldására kerül sor a gyakorlatokon, ezért az előadás anyagát ismerni kell.
- Az előadások témaköréhez kapcsolódóan kiselőadásokat kell készíteni a hallgatóknak, amelyek során a hallgatók elmélyülnek egy-egy kiragadott szakmai kérdésben és gyakorlati példa bemutatásán keresztül értelmezik azt. (30%)
- A félév végén 1 kötelező gyakorlati zh megírása. (70%)
- Az aláírás megszerzéséhez legalább 60%-ot kell a fentiekből elérnie a hallgatónak.

Számonkérés módja:

A kollokviumi jegy (K) megszerzése:

A vizsgaidőszakban írásbeli vizsgát tesznek a hallgatók.

Értékelés:

- 59% alatt: (1) elégtelen
60-69%: (2) elégséges
70-79%: (3) közepes
80-89%: (4) jó
90-100%: (5) jeles

Kötelező irodalom:

1. . Nábrádi A.: Vállalkozási ismeretek, Debreceni Egyetem, Debrecen 2015, ISBN 978-963-12-3048-2
2. Andor György: Üzleti gazdaságtan, Akadémia Kiadó, 2017
3. Illés Mária: Vezetői gazdaságtan, Kossuth Kiadó, 2008
4. Paul G. Keat – Philip K.Y. Young: Managerial Economics: Economic Tools for Today's Decision Makers. Pearson, 2014.

Ajánlott irodalom:

1. Andy Schmitz (2013): Principles of Managerial Economics, <http://lardbucket.org>
2. Robert S. Kaplan – Anthony A Atkinson: Vezetői üzleti gazdaságtan. Panem Könyvkiadó - Business Kft. 2003
3. Karl Sveiby: Szervezetek új gazdagsága: a menedzselt tudás, KJK KERSZÖV, 2001

Heti bontott tematika	
1. előadás (5 óra)	<p>A vállalat helye a nemzetgazdaságban, a menedzsment feladatának konkretizálása, szerepe a vállalatok működésében. Vállalkozási formák csoportosítása méret, tevékenység, adózás, szektorba-sorolás és tulajdonforma alapján. A termelés és szolgáltatás sajátosságai. A hatékonyság és a menedzsment összefüggései, a hatékony gazdálkodás feltételrendszere. Vállalkozás küldetése.</p> <p>TE: A vállalatok elhelyezése a nemzetgazdaságban, jellemzőinek megítélése, sajátosságainak felismerése, döntéshozatali kérdésekben.</p>
2. előadás (5 óra)	<p>A vállalkozások flow folyamatai, a bevételek menedzsmentje, a ráfordítások menedzsmentje, a jövedelem növelésnek menedzsment szintű feladatai. A termelési értéket kialakító tényezők, a hozam fajtái, az árak fajtái, a termelési értéket befolyásoló egyéb tényezők. A termelési költséget kialakító tényezők, a ráfordítások típusai, a jövedelem kategóriái. A jövedelmet befolyásoló tényezők készség szintű ismerete. Gazdálkodás a befektett- és forgóeszközökkel.</p> <p>TE: A gazdasági hatékonyság kategóriái, a termelékenység, az igényesség, az ellátottság és a jövedelem-arányossági mutatók értelmezése, az átlagos a pótlólagos és a marginális hatékonyság számítása, beruházásgazdaságossági számítások.</p>
1.gyakorlat (5 óra)	<p>PEST, Porter, RBV, Kulcsfontosságú belső tényezők, TÉ, TK, Jövedelem és hatékonyság számítások, Fedezeti számítások, fedezeti összeg, fedezeti mennyiség, fedezetszámítások több termék esetén.</p> <p>TE: A vállalat külső és belső környezetének felmérése különböző módszerekkel.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Kutatásmódszertan és ökonometria				Kódja:	GT_MEKL008-17	
	angolul:	Research Methodology and Econometrics						
Felelős oktatási egység:		Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet						
Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet		Kötelező előtanulmány neve:				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Prof. Dr. Balogh Péter		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>A kurzus célja: hogy megismertesse a hallgatókat a tudományos kutatás alapjaival, a kutatásmódszertan és ökonometria alapjairól és haladó módszereiről egy átfogó, általános képet adjon a hallgatók számára. A tantárgy oktatásának további célja a hallgatók képessé tétele egyéni kutatási design elkészítésére és fejlődésük elősegítése különféle kutatásmódszertani technikák alkalmazásában, problémakereső és problémamegoldó képességük mellett kritikai gondolkodásuk fejlesztése. Ezekon kívül cél, hogy a hallgatók alkalmasak legyenek a hipotézisek helytállóságának tesztelésére alkalmas különböző modellek kidolgozására és ezek közül a legalkalmasabbak kiválasztására. Cél az Egészségügyi-Közzgazdász MSc szakon használható statisztikai és ökonometriai módszerek megismertetése, elsajátítása és gyakorlaltatása az SPSS programmal.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, matematikai-statisztikai, ökonometriai módszereinek, ismeri azok korlátait is. 								
<p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. Képes az egészségipar területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére. 								
<p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg gazdasági döntését. 								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei:</p> <p>A képzésben résztvevők megismerik a kvantitatív elemzési módszerek főbb összefüggéseit, az egészségügyi-közzgazdasági döntések során használt kvantitatív elemzési eljárások elméleti alapjait, a kvantitatív elemzési módszerek egymásra épülő részterületeinek gyakorlati számítási lehetőségeit és a komputerrel támogatott haladó statisztikai és ökonometriai elemzési lehetőségeket. A tantárgy esettanulmányok feldolgozásával segíti a kutatói, elemzői-képességek és -készségek fejlesztését, valamint a kreatív problémamegoldást. A tantárgy különös figyelmet fordít a legújabb kvantitatív elemzési módszerekre, amelyek az egészségügyi-közzgazdasági döntések tudományos megalapozásában segítenek. A képzés részterületei a következők: Hipotézisvizsgálatok; Paraméteres és nem paraméteres próbák; Összefüggésvizsgálatok; Korreláció és kétváltozós regresszió számítása; Többváltozós regresszió számítása; Logisztikus regressziós modellek alkalmazása; Faktorelemzés</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóktól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az SPSS statisztikai program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.</p>								

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll. A félév végére egy önálló esettanulmányt kell készítenie a hallgatóknak, amit a vizsgán SPSS program használatával kell újra kiszámítani és szóban megvédeni.

Kötelező szakirodalom:

- Babbie E. (2017): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest. 744 p. ISBN 978-963-456-000-5
- Huzsvai L. – Balogh P. (2015): Lineáris modellek az R-ben. Debrecen: Seneca Books, 151 p. ISBN 978-615-80172-0-6
- Szűcs I. (2002): Alkalmazott Statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 551 p. ISBN 963 502 761 3
- Hunyadi L. – Vita L. (2008): Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 348 p.
- Hunyadi L. – Vita L. (2008): Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 300 p.
- Székelyi M. – Barna I. (2002): Túlélőkészlet az SPSS-hez. TYPOTEX, ISBN 963 9326 429

Ajánlott szakirodalom:

- A. Field (2013): Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics, 4th Edition, SAGE Publications Ltd. 908 p. ISBN-13 978-9351500827
- Sajtos L. – Mitev A. (2007): „SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv”, Alinea Kiadó, Budapest, 2007. 1-402. o. ISBN 978-963-9659-08-7
- Kerékgyártó Gy-né L. – Balogh I. – Sugár A. – Szarvas B. (2008): Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági és társadalmi elemzésekben AULA Kiadó, Budapest, 446 p. ISBN 9789639698369

Heti bontott tematika	
1.	A hibák becslése. Mi a hiba? A hibák kimutatása. A hibák csökkentése. TE: A statisztikai hibákkal kapcsolatos ismeretek.
2.	Kategorikus adatok: Elmélet és feltételezések a kategorikus adatok elemzésében. Khi-négyzet teszt. TE: Khi-négyzet teszt és alkalmazásai.
3.	Nem paraméteres modellek: Mann-Whitney teszt, Wilcoxon rangteszt, Kruskal-Wallis teszt, Friedman teszt. TE: További nem paraméteres tesztek.
4.	Nem lineáris regresszió. TE: Lineáris és nem lineáris regresszió elkülönítése.
5.	Bevezetés a logisztikus regresszióba. TE: Logisztikus regresszióval kapcsolatos alapismeretek.
6.	Kétértékű logisztikus regresszió. TE: Kétértékű logisztikus regresszió.
7.	Kettőnél több kategória becslése: multinomiális logisztikus regresszió. TE: Multinomiális logisztikus regresszió.
8.	Többtenyezős ANOVA. Kísérleti elrendezés. A többtenyezős ANOVA, mint lineáris modell. Két tényezős varianciaanalízis. Feltételek és eredmények a két tényezős ANOVA modellben. TE: Többtenyezős ANOVA ismeretek.
9.	Ismételt méréses ANOVA modellek. TE: Ismételt méréses modellekkel kapcsolatos ismeretek.
10.	Feltáró faktorelemzés I. TE: Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek I.
11.	Feltáró faktorelemzés II. TE: Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek II.
12.	Kérdőívek megbízhatósági elemzése. TE: Kérdőívek megbízhatósági elemzése (Cronbach-alfa értelmezése).
13.	Idősorelemzés: ARIMA modellek TE: ARMA és ARIMA modellezés alapjai.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyi statisztika és biostatistika				Kódja:	GT_MEKL009-17	
	angolul:	Health statistics and biostatistics						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Nagy Attila			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja: Alapvető biostatistikai és epidemiológiai fogalmak megismerése. A hallgatók képesek legyenek önállóan egyszerű és többszörös statisztikai módszerek alkalmazására és értelmezésére. Kapjanak képet a biostatistikai gondolkodásmód alapjairól, a szakképzett biostatistikusokkal való együttműködés szerepéről és fontosságáról. Tudják értelmezni a gyakran előforduló biostatistikai természetű közléseket, ismerjék meg a legalapvetőbb módszerek alkalmazási területét.</p> <p>A hallgató képes legyen kritikus szakirodalom értékelésre, valamint adekvát epidemiológiai vizsgálat megtervezésére.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, matematikai-statisztikai, ökonometriai módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri az egészségügyben használt informatikai és programozási eszközöket, módszereket. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Képes az egészségügy működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök/szoftverek alkalmazására/használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra magyar és legalább egy idegen nyelven. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg gazdasági döntését. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az egészségiparban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Az alapvető statisztikai és biostatistikai fogalmak, módszerek elsajátítása, felkészítés a gyakorlati alkalmazásokhoz; klinikai vizsgálatok és egyéb kutatások statisztikai elemzéseinek és eredményeinek megértése és kritikus értékelése.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Számítógépes gyakorlat</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Öt fokozatú gyakorlati jegy</p>								
<p>Kötelező és ajánlott szakirodalom:</p> <p>V. Hajdú Piroska, Ádány Róza (szerk.): <i>Epidemiológiai szótár. Medicina, 2003</i></p> <p>Rothman KJ. <i>Epidemiology: An introduction. Oxford University Press, New York,, 2002.</i></p>								

Heti bontott tematika	
1.	Epidemiológia története
	Statisztikai és biostatisztikai alapfogalmak
	Gyakorisági és kockázati mutatók
	Hipotézisek tesztelése és becslések
	Deskriptív statisztikai elemzések I. (átlagok összehasonlítása, t-próba)
	Deskriptív statisztikai elemzések II. (gyakoriságok, khí-négyzet próba)
2.	Analitikus statisztikai elemzések I. (egyszeres regresszió)
	Analitikus statisztikai elemzések II. (többszörös regresszió)
	Összefüggés-elemzések (korrelációs elemzések)
	Vizsgálatok és vizsgálati eredmények értékelése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	HR menedzsment, vezetés és szervezetelmélet	Kódja:	GT_MEKL010-17
	angolul:			

Felelős oktatási egység:	Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet
--------------------------	--

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5		

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Dajnoki Krisztina	beosztása:	egyetemi tanár
------------------------	-------	------------------------------	------------	-----------------------

Tantárgy oktatásába bevont oktató	neve:	Dr. Pierog Anita	beosztása:	egyetemi docens
-----------------------------------	-------	-------------------------	------------	------------------------

A kurzus oktatásának célja: az ember (munkavállaló), mint tőke értékének növelése a szervezeti célok elérésének érdekében. A tantárgy értelmezi az emberi erőforrás stratégia formáló, értékteremtő és versenyképesség meghatározó szerepét, különös tekintettel az egészségügyi szervezetekre. Áttekintést nyújt az emberrel, mint vállalati/szervezeti erőforrással kapcsolatos gondolkodás történeti változásairól, paradigmaváltásairól, ezek indítékairól és következményeiről. A hallgatók részletesen megismerik az egyes HR funkciók kialakításának, irányításának lehetséges alternatíváit, az alkalmazandó stratégiákat és módszereket. A tantárgy a tradicionális funkciók mellett figyelmet fordít a legújabb HR trendekre, tendenciákra, azaz a megjelenő új funkciókra, amelyek a humán tőke alapú, a változásokra való fejlesztő reagálási szemléletet erősítik. Tantárgy oktatása során cél, hogy hallgatók megismerjék a szervezet elméleti alapfogalmakat, a szervezeti jellemzőket, valamint a szervezeti formákat és a szervezet menedzselésével kapcsolatos vezetési feladatokra való felkészítés. A tárgy lehallgatásával a hallgatók megismerik a legfontosabb szervezet típusokat és azok vezetési sajátosságait. A képzésben résztvevők az interaktív előadások keretében megismerik a stratégia különböző szintjeit és az emberi erőforrás gazdálkodási stratégiai rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, kölcsönhatásokat, amely kiegészülve egészségügyi szervezetek sajátosságaival, HR gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás gazdálkodás integrált rendszerének értelmezésére, konkrét egészségügyi szervezeti HR-stratégia kidolgozására. A tantárgy helyzetgyakorlatok, esettanulmányok feldolgozásával segíti a HR-képességek és -készségek fejlesztését, úgy, mint integrált szemléletmód, komplex problémamegoldó készség, kreativitás. El-sajátítják a szervezettervezés, építés és fejlesztés elméleti módszereit és azok megvalósításának folyamatát is. Bizonyos vezetési témákból olyan ismeretanyag megszerzése, amely kiegészülve gyakorlati tapasztalatokkal alkalmassá teszi a végzett hallgatókat a szervezettel kapcsolatos tényleges vezetési problémák és feladatok megoldására.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a korszerű vezetéselméleti és szervezettervezési irányokat, korszerű vezetéselméleti és alkalmazott pszichológiai ismeretekkel rendelkezik.

Képesség:

- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni.

Attitűd:

- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre

Autonómia és felelősség:

- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Szervezettervezési, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Vezetői kihívások a XXI. században, A szervezet fogalma, szervezet elméletek, vezetési paradigmák, szervezettervezési elméletek, vezetés stíluselméletek, csoportmenedzsment, stratégiai menedzsment alapok, folyamatmenedzsment alapok, Az emberi erőforrás gazdálkodás befolyásoló tényezői; Az EEG-rendszer tervezése, munkaerő tervezés az egészségügyben; Munkakörelmézés sajátosságai az egészségügyben; A munkaerő-ellátás meghatározó tényezői az egészségügyben, új trendek, irányzatok; Kompenzáció – ösztönzés – javadalmazás; Teljesítménymenedzsment a az egészségügyi szervezetekben; Stratégiai kényszerek és választási lehetőségek az emberi erőforrások fejlesztésében; Karrier-tervezés az egészségügyi szervezetekben; Esélyegyenlőségi emberi

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A tantárgyhoz előadás és gyakorlat is tartozik, mely keretében interaktív módon dolgozzuk fel az egyes témaköröket.

Értékelés

Ötfokozatú skála:

elégtelen (1)

elégséges (2)

közepes (3)

jó (4)

jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Dajnoki K. – Kun A. I.: Stratégiai emberi erőforrás menedzsment. Debreceni Egyetem, 2020. 143.p.

McConnell, C.R.: Human Resource Management in Health Care: Principles and Practice. [Jones and Bartlett Publishers](#), 2021. 390.p.

Karoliny M.-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2017. 610.p.

Poór J – Karoliny M.-né – Kovács I. É. – Illés B. Cs. (szerk.): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.

Berde Cs.- Pierog A. (2020): Vezetés- és szervezetelmélet munkafüzet és esettanulmány gyűjtemény. Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar.

Berde Cs.- Pierog A. (2019): Szemelvények vezetés- és szervezetelméletből. Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar.

Ajánlott szakirodalom:

[Flynn](#), W.J – [Mathis](#), R.L. – [Jackson](#), J.H. – [Valentine](#), S.R.: Healthcare Human Resource Management Cengage Learning, 2015. 448.p.

Armstrong, M.: Armstrong's Handbook of Human Resource Management Practice. Kogan Page Publishers, London and Philadelphia, 2020.

Griffin, R. W. (2015): Management. 12th Edition. Cengage Learning. 704.pp. ISBN:978-1-305-50129-4

Lussier, L.R. (2019): Management fundamentals, Concepts, applications, and skill development. 8th Edition. SAGE Publications. 597.pp. ISBN: 978-1-544-33133-1

Heti bontott tematika	
1.	Vezetői kihívások a XXI. században, TE*: Az ismeretanyag elsajátítása, az elhangzottak értelmezése, adaptálása
2.	A szervezet fogalma, szervezet elméletek, vezetési paradigmák TE*: Az ismeretanyag elsajátítása, az elhangzottak értelmezése, adaptálása
3.	Szervezettípusok, TE*: Az ismeretanyag elsajátítása, az elhangzottak értelmezése, adaptálása
4.	Vezetési stíluselméletek TE*: Az ismeretanyag elsajátítása, az elhangzottak értelmezése, adaptálása
5.	Csoportmenedzsment TE*: Az ismeretanyag elsajátítása, az elhangzottak értelmezése, adaptálása
6.	stratégiai menedzsment alapok. TE*: Az ismeretanyag elsajátítása, az elhangzottak értelmezése, adaptálása
7.	Folyamatmenedzsment alapok TE*: Az ismeretanyag elsajátítása, az elhangzottak értelmezése, adaptálása
8.	Bevezetés az emberi erőforrás gazdálkodásba – a HR szerepe, jelentősége, kihívások TE* A hallgató megismeri az emberi erőforrás gazdálkodás integrált rendszerét, a HR szerepét, a jövőbeli HR kihívásokat
9.	Stratégiai emberi erőforrás menedzsment (SHRM) TE: A hallgató megismeri a stratégiai szemléletű emberi erőforrás menedzsment sajátosságait (kiváltó okok, fogalma, célja, alapelvei), a vezetés megújításának sajátosságait, a stratégiai vezetés modelljeit, főbb ismérveit
10.	Az EEM tervezési rendszere az egészségügyben TE A hallgató megismeri a munkaerő szükségletet előrejelzési lehetőségeit, módszereit, a vezetői döntésre alapozott előrejelzéseket a belső és külső munkaerő-kínálat előrejelzését
11.	Munkakörök kialakítása az egészségügyben – fejlődési tendenciák TE A hallgató megismeri a munkakör értékelés szisztematikus rendszerét, folyamatát, módszereit. Megismeri a munkakör tervezés módszereit, alternatív munkaidő rendszereit, valamint a munkakör értékelés módszereit, a Hay módszer sajátosságait, új irányait
12.	Az emberi erőforrások áramlása - hazai és nemzetközi kihívások az egészségügyben; Esélyegyenlőségi emberi erőforrás menedzsment (4EM) – a befogadó munkahelyi szemlélet TE: A hallgató megismeri a stratégiai emberi erőforrás ellátás fogalmát, folyamatát, főbb összetevőit, a szervezeti életciklus és az ellátási stratégia kapcsolatát, az emberi erőforrás ellátás tervezését, költségvonzatait, a toborzás forrásának azonosítását, tervezését, a beléptetés és szocializáció jelentőségét. A hallgató megismeri a 4EM értelmezését, jelentőségét, speciális feladatait, a befogadó munkahely integrált folyamat ciklus modelljét
13.	Az emberi erőforrások fejlesztése - hazai és nemzetközi kihívások, Karriertervezés sajátosságai az egészségügyben TE A hallgató megismeri a fejlesztést meghatározó tendenciákat, a befolyásoló tényezőket, a vállalati személyzetfejlesztés modelljét, a személyzetfejlesztés nemzetközi sajátosságait. A hallgató megismeri a karriert meghatározó tényezőket, felfogásokat, karriertervezési rendszereket, a karriertervezés jelentőségét, folyamatát, a karrierterv és a fejlesztési terv közötti összefüggéseket
14.	Ösztönzésmentedzsment az egészségügyben – ösztönzési rendszerek, bérezési alapelvek; Teljesítménymentedzsment sajátosságai az egészségügyben - modellek, filozófiák, nemzetközi aspektusok TE A hallgató megismeri az ösztönzési rendszerek célját, az ösztönzésmentedzsment fő elemeit, alapelveit, modelljét, a bérezési alapelveket és ösztönzési rendszereket, A hallgató megismeri a teljesítményértékelés és teljesítménymentedzsment közötti különbséget, a TM ciklusát, a TM filozófiákat, a sikeres TM rendszer bevezetésének feltételeit

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Egészségügyi és gazdasági jog			Kódja:	GT_MEKL011-17	
		angolul:	-					
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Bányai-Márton Gábor	beosztása:	mesteroktató	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása:		
A kurzus célja:								
<p>A jog szerepének meghatározása az egészségügyben, valamint az egészségügyi ellátás működését szabályozó jogi keretekkel, az alapvető jogszabályokkal, illetve az egészségügyet leginkább érintő jogterületekkel való általános megismerkedés. Az általános jogi keretek mellett a szakterületet érintő közigazgatási jogi, gazdasági, polgári jogi vonatkozások, kapcsolódási pontok megismerése. A hallgatók megismertetése az egészségügyi működésre vonatkozó jogi környezettel, kezdve az egészségügyi ellátórendszer felépítésétől a mindennapi egészségügyi tevékenység során betartandó jogszabályokig, így tehát a felelősség kérdésével, az egészségügyi mulasztások jogkövetkezményeivel, valamint az egészségügy gazdasági vonatkozásaival, a jogi személyekkel, a szerződésekkel, az egészségügyi szolgáltató és beteg között létrejövő jogviszony alapvető jellegzetességeivel.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó folyamatokat (a gazdálkodás orvosi, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, minőségbiztonsági, informatikai és jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg gazdasági döntését. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az egészségiparban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról. Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus során a hallgatók megismerkedhetnek az egészségügyi működésre vonatkozó jogi környezettel, valamint az egészségügy gazdasági jogi vonatkozásaival.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati példákkal, esettanulmányok feldolgozásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 70-30%.

Értékelés

A tárgy írásbeli kollokviummal zárul. A vizsgák a teljes félév anyagát tartalmazzák. A kérdések az előadásokra (gyakorlatokra) és a tematikában megjelölt kötelező irodalmakra épülnek.

Kötelező szakirodalom:

Feith Helga Judit, Maráczai Ferenc, Sztrilich András Péter: Egészségügyi jog. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2021.

Károlyi Géza: Vállalkozások joga. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2021.

Fézer Tamás: A kártérítési jog magyarázata. Wolters Kluwer Hungary Kft., Budapest, 2019.

Ajánlott szakirodalom:

Lapsánszky András: Közigazgatási jog III. Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2016.

Asbóth Márton, Fazekas Marianna, Koncz József: Egészségügyi jog és igazgatás. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2020

Heti bontott tematika	
1.	Egészségügyi jog és igazgatás, államhatalom és igazgatás az egészségügyben TE*
2.	Egészségügyi közintézmények TE
3.	Az egészségügyi szolgáltatás általában TE
4.	Az egészségügyi intézmények működése és szabályozása TE
5.	Az egészségügyi ellátás rendszere TE
6.	<i>Az egészségügyi jogviszony alanyai (gyakorlat)</i> TE
7.	Jogviszonyok az egészségügyben TE
8.	<i>Szerződések az egészségügyben (gyakorlat)</i> TE
9.	Az egészségügy gazdasági jogi vonatkozásai TE
10.	Jogi személyek az egészségügyben TE
11.	Az egészségügyi szolgáltatások, tevékenységek tipikus társasági és egyéb formái TE
12.	Az egészségügyi szolgáltató kártérítési felelősségének feltételei TE
13.	<i>Az egészségügyi szolgáltatók polgári jogi felelőssége (gyakorlat)</i> TE
14.	<i>Felelősség a bíróság szemszögéből (gyakorlat)</i> TE
	<i>(Kár)felelősség a társasági jogban (gyakorlat)</i> TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Egészségügyi szektor üzemtan és logisztika			Kódja:	GT_MEKL012-17	
		angolul:						
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Gál Tímea		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja:								
A legújabb felfogás szerint ismerjék meg a korszerű logisztika interdiszciplináris alapjait a reálfolyamatok tárgyalásától, vagyis az anyagáramlási rendszerektől kiindulva az ellátási lánc szemléletmódjáig. Ehhez tárgyalásra kerülnek a logisztika alapfogalmai, a logisztikai rendszerek, az ellátási lánc, a beszerzés, készletezés és raktározás alapjai, disztribúció, a teljesítménymutatók és teljesítménymérés.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó folyamatokat (a gazdálkodás orvosi, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, minőségbiztonsági, informatikai és jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A logisztika fogalma, feladatai, logisztika a vállalati gazdálkodásban és az egészségiparban, a logisztika jelentősége, a nemzetközi logisztika feladatköre. Logisztikai szemléletmód. A „leszállítás” és a logisztikai szolgáltatás. A logisztikai szolgáltatás jellemzői az egészségiparban, Multinacionális vállalatok és transznacionális vállalatok logisztikája elméletben és gyakorlatban. A beszerzés menedzsmentje. Termelési logisztika. Disztribúció. Ellátási lánc menedzsment. A készletezés menedzsmentje. Minőségmenedzsment, szabványosítás és szabvány. Információ a logisztikai rendszerben, nemzetközi logisztikai rendszerek informatikája, elektronikus adatcsere rendszer, termékazonosítás a nemzetközi áruegyeztetésben.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások és az elméleti anyaghoz kapcsolódó gyakorlati feladatok, esettanulmányok feldolgozása az egészségiparra vetítve.								
Értékelés								
Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban.								

Az eredmény értékelése:

0-59% elégtelen (1)

60%-69% elégséges (2)

70%-79% közepes (3)

80%-89% jó (4)

90% - jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Szegedi Zoltán-Prezenszki József (szerk.) (2017): Logisztika-menedzsment. Kossuth Kiadó. ISBN 97896309-8877-3

Ajánlott szakirodalom:

Bowersox, D.J.-Closs, D.J.- Bixby Cooper, M.-Bowersox, J.C. (2013): Supply chain logistics management. Fourth edition. International edition. McGraw-Hill. ISBN 978-007-132621-6

Heti bontott tematika	
1.	A logisztika fogalma, feladatai, logisztika a vállalati gazdálkodásban és az egészségiparban. TE* A logisztika alapfogalmának és feladatainak megismerése és elsajátítása.
2.	A logisztika jelentősége, a nemzetközi logisztika feladatköre. Logisztikai szemléletmód. TE A logisztika jelentőségének megismerése, a logisztikai ágainak és feladatainak megismerése.
3.	A „leszállítás” és a logisztikai szolgáltatás. A logisztikai szolgáltatás jellemzői az egészségiparban. Multinacionális vállalatok és transznacionális vállalatok logisztikája elméletben és gyakorlatban. TE A logisztikai szolgáltatás jellemzőinek megismerése
4.	A beszerzés menedzsmentje. TE A beszerzési logisztika sajátosságainak megismerése.
5.	Termelési logisztika. TE A termelési logisztika sajátosságainak megismerése.
6.	Disztribúció. TE A disztribúció sajátosságainak megismerése.
7.	Ellátási lánc menedzsment. TE Az ellátási lánc menedzsment szemlélet elsajátítása.
8.	A készletezés menedzsmentje. TE A készletgazdálkodás sajátosságainak megismerése.
9.	Minőségmenedzsment, szabványosítás és szabvány. TE A minőségmenedzsment sajátosságainak megismerése.
10.	Információ a logisztikai rendszerben, nemzetközi logisztikai rendszerek informatikája, elektronikus adatcsere rendszer, termékazonosítás a nemzetközi árjeljuttatásban. TE Az információtechnológiai eszközök alkalmazásának megismerése a logisztikában, kiemelt tekintettel az egészségiparra.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Stratégiai menedzsment						Kódja:	GT_MEKL013-17	
	angolul:	Strategic Management								
2024/25 tanév										
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:		-						Kódja:	-	
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali		Heti	0	Heti	0	Heti	0	Kollokvium	4	magyar
Levelező	x		5		10					
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Prof. Dr. Nábrádi András				beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja az, hogy a hallgatók										
1. A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot elvégző hallgatók tisztában legyenek a stratégiai menedzsment fő területeivel, a vállalati stratégiai tervezés módszerivel, azt készség szinten tudják alkalmazni, megvalósítani.										
Tanulás eredmények, kompetenciák: a hallgató										
<i>Tudás:</i>										
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalati stratégia módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat a legmodernebb megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A stratégiai tervezés folyamata, speciális eljárásai, A stratégia bevezetése, a szervezés, a vezetés és a csapatépítés területei. 3. A stratégia bevezetésének és folyamatának ellenőrzése. A tantárgy révén a hallgató megismeri a stratégiai tervezés legújabb kutatási irányait, területeit, eredményeit is.										
<i>Képesség:</i>										
Legyen tisztában a vállalati küldetés és jövőkép fontosságával, az üzleti környezet és a vállalati belső értékelésnek, valamint a versenytársak elemzésének módszerivel.										
Tudja elhelyezni az elemzések alapján a vállalati stratégiai irányokat, a defenzív, az offenzív és az intenzív területekre a vállalaton belül.										
Értse a módszerek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.										
Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti környezet elemzésére, a stratégiai irányok meghatározására, a lehetséges stratégiák megválasztására a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdésköreire.										
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.										
<i>Attitűd:</i>										
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő gazdálkodástudományi tudás, továbbá korszerű stratégiai szemlélet birtokában a végzés után az új szakmai információkat, kutatási eredményeket megfelelően értelmezni és értékelni tudja, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.										
<i>Autonómia és felelősség:</i>										
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.										
A kurzus tartalma, témakörei										
A kurzus szervesen épít F.R. David és munkatársai Strategic Management Cases and Concepts című, 17-ik kiadást „megélt” 2020-as könyvére, amelyet több mint 300 egyetemen használnak a tárgykörben. A témakörök szervesen épülnek egymásra, a stratégiai tervezés logikai folyamatában. A tervezés során kiemelt részek: stratégiai küldetés és jövőkép, stratégiai elemzések, stratégiai irányok meghatározásnak módszerei, hosszú távú stratégiai célok rögzítése, lehetséges stratégiák, döntés a legjobb stratégiáról. A tervezést követően a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdéskörei kerülnek megtárgyalásra. A témakörök mindegyike magyar példákkal, illetve esettanulmányokkal bővített.										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
Előadás + gyakorlat, igény szerint konzultáció. Az előadások ábra anyaga, kötelező irodalma a moodle rendszerből letölthető..										
Értékelés										
A hallgatók az előadások és gyakorlatok anyaga alapján egy működő vállalkozás stratégiai tervét elkészítik, majd szóban megvédik. Az írásbeli 60 %, a szóbeli 40 %. Az értékelés 5 jegyű.										

Kötelező olvasmány:

Nábrádi A. (szerk) A stratégiai tervezés XXI. századi gyakorlata. Partium Kiadó, 2022. ISBN:978-606-9673-36-2

Ajánlott szakirodalom:

Fred R. David, Forest R. David: Strategic management, Concepts and Cases. 17th Edition. Pearson Education Limited, 2020. ISBN: ISBN 10: 1-292-01689-2, ISBN 13: 978-1-292-01689-4

Nábrádi A.-Pupos T. (szerk). A stratégiai és az üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2010.

Tételes tematika	
A stratégia fogalma, területei, a hagyományos és a stratégiai terv eltérése, a stratégia felépítése	
TE: A hallgató megismeri a hagyományos és a stratégiai tervezés közötti eltéréseket, a tervezés fázisainak bemutatásával ráhangolódik a témakör sajátosságaira.	
Stratégiai elemzések, az üzleti küldetés a jövőkép megfogalmazása	
TE: A hallgatók tisztában lesznek az üzleti küldetés kialakításának menetével, az értékrend és elvárások mikéntjével, valamint a jövőkép kialakításának sajátosságaival.	
A vállalkozás külső makro-környezetének elemzése, a PEST analízis	
TE: A politikai a gazdasági a szocio-kulturális és a technológiai tényezők vizsgálatának alapszabályait elsajátítva képesek lesznek a makrokörnyezeti elemzésekre.	
A vállalkozás külső mikro-környezetének elemzése, Porter féle öttényezős modell, Külső Faktor Értékelő Mátrix felállítása, értelmezése	
TE: A Porter f. 5 erő modell alkalmazásával a külső mikro-környezet elemzésének metodikáját sajátítják el, a KFÉM mátrix alkalmazásával a különböző elemek standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik azok hatása a vállalkozásra.	
A vállalkozás belső tényezőinek elemzése, erőforrás alapú megközelítés, kulcsfontosságú belső tényezők alapú megközelítés, értéklánc alapú megközelítés	
TE: A három eltérő módszerre épülő belső elemzés lehetővé teszi, hogy eltérő szektorális besorolású vállalkozások esetében is objektív vizsgálati eredmények születhessenek.	
A Belső Faktor Értékelő Mátrix meghatározásának számításmenete	
TE: BFÉM mátrix alkalmazásával a különböző belső tényezők standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik a javítandó területek egyébként heterogén befolyása.	
Versenytárs elemzés, a Competitive Profile Matrix (versenyképességi mátrix) elemi felállítása, az eredmények sugárdiagramos elemzése	
TE: A versenytárs elemzés alapjául a Consumer Satisfaction Index, illetve az abból levont következtetések szolgálnak. Ezt követően lehet a CPM mátrix alkalmazásával objektív alapokra fektetni az összehasonlítást. A standardizálás módszerével kvantitatív számszerűsítések válnak valóvá.	
Potenciális stratégiai irányok meghatározásának, módszerei, elméleti alapjai.	
TE: A potenciális stratégiai irányok a vállalati divíziókban eltérőek lehetnek. Ezek, bár egy vállalatról esik szó, mégis alapvetően különbözhetnek egymástól, amikor is az erőforrásallokáció optimalizálásával a lehető legnagyobb eredmény elérése törekszünk.	
Potenciális stratégiai irányok meghatározása, SWOT-2 mátrix, BCG Mátrix, GE mátrix, McKinsey mátrix, GSM mátrix, Porter f. generikus stratégiák	

TE: A lehetséges stratégiai irányok meghatározására eltérő megközelítésű metódusok kerülnek bemutatásra, amelyekkel a szektorális eltérések feloldhatók, más-más alapokon nyugvó elemzésekkel a stratégiai irányvektor objektív alapokra helyezhető.	
Hosszú távú stratégiai célkitűzések, offenzív stratégiák, integrációs stratégiák.	
TE: A hallgatók tisztában lesznek azzal, hogy mi a különbség a jövőkép és a hosszú távú stratégiai célkitűzések között. Megismerik a belső és a külső célkitűzések kapcsolatait. Az offenzív stratégiai irányok közül tisztában lesznek a vertikális integráció és a horizontális integráció adta lehetőségekkel, korlátokkal.	
Intenzív stratégiák, piacmélyítés-eladásösztönzés, piacfejlesztés, termékfejlesztés, kapcsolt és nem kapcsolt diverzifikációk	
TE: Az Ansoff f. megközelítés alkalmazásával a termék-piac kapcsolatok alapelemeivel ismerkednek meg a hallgatók. Az eladásösztönzés 16 módszerének, továbbá a piacfejlesztés és termékfejlesztés előnyeinek és veszélyeinek tisztázásával képesek lesznek elhelyezni a stratégiai eszközök tárházában az intenzív stratégiákat.	
Defenzív stratégiák, korlátozás, reorganizáció, leválasztás, részbeni értékesítés, felszámolás, végelszámolás, előnyei, korlátai, hátrányai. A kvantitatív Stratégiai Tervező Mátrix (Quantitative Strategic Planning Matrix) felépítése, alkalmazási lehetőségei.	
TE: A stratégiai sőtés egyik kulcselem az, hogy mit ne tegyünk. Ha ez nem sikerült megtenni, akkor a leépítés, a visszafejlesztés szakaszait kell átgondoltan végrehajtani. A defenzív stratégiák ezekre a lehetőségekre mutatnak rá. A QSPM mátrix alkalmazásával objektívvé tehető az eltérő, de hasonló irányba mutató változatok közül a jobb megoldások kiválasztása.	
A stratégia megvalósítása	
TE: A döntést követően a stratégia bevezetését kell egy logikai láncolatra felépítve megtervezni. Ebben szervezési, csapatépítési, ösztönzési kérdések kerülnek elsődlegesen hangsúlyozásra, felkeltve a figyelmet ezek szükségességére.	
A stratégia megvalósulásának ellenőrzése	
TE: A külső és belső tényezőkben bekövetkező változások a stratégia folyamatos ellenőrzését, auditálását teszik szükségessé. A Gantt diagram alkalmazásával folyamatos visszacsatolást lehet megvalósítani, időben lehet módosításokat kezdeményezni a stratégia hosszú távú sikeressége érdekében.	

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti kommunikáció				Kódja:	GT_MEKL014-17	
	angolul:	Business communication						
Felelős oktatási egység:		Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Juhász Csilla		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja.								
<p>Tréningek, videó-felvételes szerepjátékok, csoportos feladatmegoldások keretében élhetik át a hallgatók az üzleti kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit. Beadandó dolgozat készítésekor megtapasztalják a tudományos igényességű írásbeliség technikáit. Az üzleti kommunikáció alapjai, szintjei; Az üzleti kommunikáció modelljei, alapformái; A verbális üzleti kommunikáció szóban és írásban; A nonverbális kommunikáció szerepe az üzleti kommunikációban; A kommunikációs kapcsolat létrehozása, megteremtése; Prezentáció technika alapjai, a hatékony prezentáció; Elevator pitch</p> <p>A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez is.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Részletekbe menően ismeri a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait, jellemzőit és összefüggéseit, ismeri a kapcsolódó szakterületek terminológiáját. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Képes az egészségügy működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök/szoftverek alkalmazására/használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra magyar és legalább egy idegen nyelven. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az egészségiparban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Üzleti kommunikációs alapismeretek, nonverbális kommunikáció szerepe az üzleti életben, verbális kommunikáció (írásbeliség), verbális kommunikáció (szóbeliség), kommunikációs problémák az üzleti életben, Az európai kultúra sajátosságai, hatása az üzleti életre, A különböző amerikai kultúra sajátosságai, hatása az üzleti életre, Az ázsiai kultúra sajátosságai, hatása az üzleti életre, A afrikai és ausztráliai kultúra sajátosságai, hatása az üzleti életre, A szemiformális együttműködési modell, Tömegkommunikáció az üzleti életben, Tárgyalás technika I. (szituációs játékok), Tárgyalás technika II. (Ez az enyém!), Vezetői és szervezeti kommunikáció</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
tréningek, kiselőadások, csoportos szerepjátékok, prezentációk								
Értékelés								
A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az elégségeshez 60-69,9%, a közepeshez 70-79,9%, a jóhoz 80-89,9% a jeleshez 90% feletti teljesítmény kell.								

Kötelező szakirodalom:

Fodor L. – Kriskó E.: A hatékony kommunikáció alapjai. Noran Libro. Budapest 2014 e-könyv formában ISBN: 9786150000000, 2020

Neményiné Gyimesi I.: Hogyan kommunikáljunk tárgyalás közben? Akadémiai Kiadó Budapest, 2019

Hofmeister-Tóth Á.: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó Budapest, 2019,

<https://mersz.hu/hofmeister-toth-mitev-uzleti-kommunikacio-es-targyalastechnika-2016>

Pease, A.: Testbeszéd - Gondolatolvasás gesztusokból. Park Kiadó, Budapest 2017

Ajánlott szakirodalom:

Tchappeler, R. – Krogerus, M.: 44 kommunikációs modell – A hatékony önkifejezés és eredményes együttműködés könyve. E-könyv, HVG Kiadó, Budapest 2020

Szabó K.: Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó Budapest, 2009

Heti bontott tematika	
1.	Hatékony kommunikáció TE*A hallgató megérti mi a különbség a kommunikáció és a hatékony kommunikáció között
2.	A jelentés TE A hallgató megtanulja a jelentésírás követelményeit
3.	A hatékony üzleti írásbeliség TE A hallgató megtanulhatja a hatékony üzleti írásbeliséget.
4.	Kommunikációs problémák az üzleti életben TE A hallgató megtanulhatja milyen kommunikációs problémákkal találkozhat az üzleti életben
5.	A verbális kommunikáció gyakorlása TE Megtanulhatják melyek a hatékony verbalitás jellemzői
6.	Üzleti prezentáció az elméletben TE megértik hogyan lehet összeállítani egy prezentációt
7.	Prezentációs gyakorlatok 1. TE egyszemélyes prezentálás
8.	Prezentációs gyakorlatok 2 TE Kiscsoportos prezentálás
9.	Prezentációs gyakorlatok 3 TE Nagycsoportos prezentálás alatt a hallgató megtanulhatja legyőzni a félelmeit
10.	Krízis kommunikáció TE megtapasztalhatja a hallgató milyen eszközöket használhat krízis esetén
11.	Tárgyalástechnika 1 Szituációs szerepjátékok TE Szerepjátékon keresztül megtapasztalják a tárgyalási szituációk különbségeit
12.	Tárgyalástechnika 2 TE Megtapsztalják a
13.	Interkulturális és nemzetközi üzleti kommunikáció TE A hallgató megtanulhatja a nemzetek, kultúrák közötti különbségeket
14.	Vezetői, szervezeti kommunikáció TE A szervezet és a vezető kommunikációs sajátosságainak felismerése

*TE tanulási eredménye

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyi szektor piacainak gazdaságtana				Kódja:	GT_MEKL015-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Vezetői gazdaságtan				Kódja:	GT-MEKL007-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:				Dr. Póka Róbert	beosztása:	egyetemi tanár
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:					beosztása	
<p>A kurzus célja: hogy a hallgatók megismerjék, feltárják, elemzik az egészségügyi szolgáltatások és az ellátórendszer sajátosságait, a szűkösen rendelkezésre álló erőforrások allokációja nézőpontjából. Továbbá a hatékonyság és a méltányosság jelentőségének felismerése az erőforrás-megosztás folyamatában. A tantárgy során áttekintésre kerülnek az egészségügyi rendszerek elemzése; az egészségügyi és egészségbiztosítási piac sajátosságai; az állami beavatkozások alapvető kérdesei; az egészségügy és az egészségügyi rendszerek gazdasági szempontjai, a mozgósítása, az erőforrások összegyűjtése és elosztása. A hallgatók elsajátítják mindazokat az ismereteket, amellyel azonosíthatók és használhatóak a főbb egészség-gazdaságtani célok eléréséhez lehetséges eszközök. Megfogalmazásra kerülnek az egészségügyben a főbb egészséggazdaságtani célok és az azok eléréséhez szükséges folyamatok, valamint azok lépései.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Érti az egészségipari vállalkozások struktúráját, működését és kapcsolatrendszerét, a vállalkozások viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a gazdasági döntések tényezőit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az egészségüghöz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az egészségiparban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról. Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>Az egészség gazdasági hatása az egyénre Az egészség hatása a gazdaságra</p> <p>Az egészségügyi rendszer elemzése: Alapfogalmak</p> <ul style="list-style-type: none"> Az egészség-gazdaságtan, mint tudományterület Az egészség, egészségügy és gazdaság kapcsolata Az egészségügyi szolgáltatás, mint gazdasági jószág A szükséglet, kereslet és kínálat értelmezése Az egészségügyi rendszer összetevői és fő funkciói Az egészségügyi rendszerek teljesítménye értékelése: kritériumok, módszerek, indikátorok <p>Az egészségügyi és egészségbiztosítási piac sajátosságai</p> <ul style="list-style-type: none"> Az egészségügyi piac sajátosságai Piaci kudarcok az egészségbiztosításban 								

- Piaci kudarcok a szolgáltatások nyújtásában
- A professzionális monopólium, információ-aszimmetria eltérő interpretációi
- Az állam és a piac szerepére vonatkozó elméletek

Az állami beavatkozás alapvető kérdései az egészségügyben

- Az állami beavatkozás mellett szóló érvek: a méltányosság/esélyegyenlőség és hatékonyság kérdései

- Az állami beavatkozás céljai, területei, fő eszközei
- A kormányzati kudarcok elmélete
- A piaci és kormányzati kudarcokból eredő feltételek a gyakorlati egészségpolitikák számára. A kormányzati beavatkozás hatékonyabbá tételének
- lehetséges eszközei a szolgáltatások területén

Az egészség-gazdaságtani elemzés alapvető típusai

- Az egészség-gazdaságtani elemzések szükségessége a döntéshozatalban
- Az egészségügyi technológiák / eljárások értékelésekor alkalmazott fogalmak
- Az egészség-gazdaságtani elemzések klasszifikációja.
- A költségminimalizációs, költséghatékonysági és költséghasznossági elemzés

Az egészségnyereség mérése gazdasági elemzésekben

- Az egészségnyereség fogalma
- Az egészségnyereség számszerűsítése az egészség-gazdaságtani elemzésekben
- Az életminőség kérdőívek készítése és validálása
- Az életminőséggel korrigált életvnyereség (QALY)

A költséghatékonysági és költséghasznossági elemzés

- A költség-hatékonyság mérésének főbb megközelítési módszerei
- Az egészségnyereség összehasonlíthatósága teljeskörű gazdasági elemzésekben
- A költséghatékonysági és költséghasznossági elemzés alkalmazhatósága

Az egészség-gazdaságtani elemzések lépései

- Az egészség-gazdaságtani vizsgálatok tervezése (a program definiálása, a módszertan megválasztása, a komparátor választása)
- A gazdasági elemzésekben felhasználható információ és adatforrások
- A nettó költségek és a nettó egészség-változás kiszámítása
- A döntéshozatal kritériumai
- Érzékenységvizsgálat

Az egészség-gazdaságtani modellezés

- A modellezési módszerek szerepe és szükségessége az egészségügyi technológiák értékelésében
- A döntési fa modellezés és a Markov modellezés módszertani alapjai
- Modellezés gyakorlati példákon keresztül

Az egészség-gazdaságtani elemzések alkalmazhatósága az erőforrások allokációjában, az egészségpolitikai döntéshozatalban

- Költségvetési hatás elemzése
- Kötelező egészség-gazdaságtani bizonyítékok alkalmazásának feltételei
- Költség-hatékonysági alapelvek alkalmazása az új technológiák támogatásának odaítélésekor

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Frontális oktatási módszer alkalmazása az elméleti háttéranyagok átadására.

- Interaktív hallgatói bevonás az előadásokba.
- Digitális oktatási módszerek alkalmazása
- Projekt munka csoportosan

Értékelés

A kollokviumi jegy kialakítása a konzultációk 75%-án jelenlévőknél:

- prezentáció készítése és bemutatása 80%
- aktív részvétel a konzultációkon 20%

A kollokviumi jegy kialakítása a többi hallgató esetén:

- Szóbeli vizsga 100% + prezentáció készítése és bemutatása

Kötelező szakirodalom:

- Garaj Erika, Novák Tamás: Az egészségügyi finanszírozás és főbb gazdasági módszerei. Bevezetés az alkalmazott egészségügyi gazdaságtanba. Akadémiai kiadó. 2020. ISBN: 978 963 454 527 9, DOI: 10.1556/9789634545279
- Gulácsi László (szerk.)(2012): Egészség-gazdaságtan és technológiaelemzés. Medicina, Budapest.
- Orosz Éva (2011): Egészség -Gazdaságtan. https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/8379/Egeszseg-gazdasagtan_sillabusz.pdf
- Jhon B. Davis, Robert McMaster (2017): Health Care Economics. Routledge 2 Park Square, Milton Park, Abingdon, Oxon, OX14 4RN and d by Routledge 711 Third Avenue, New York, NY 10017, ISBN: 978-1-138-18303-2
- Sherman Folland, Allen C. Goodman, and Miron Stano (2017): The Economics of Health and Health Care. Routledge 2 Park Square, Milton Park, Abingdon, Oxon, OX14 4RN and d by Routledge ird Avenue, New York, NY 10017, ISBN: 978-1-138-20805-6

Ajánlott szakirodalom:

- Charles E. Phelps, Stephen T. Parente (2018): The Economics of US Health Care Policy. Routledge 2 Park Square, Milton Park, Abingdon, Oxon, OX14 4RN and d by Routledge ird Avenue, New York, NY 10017, ISBN: 978-0-415-78431-3

Heti bontott tematika	
1.	Az egészség hatása a gazdaságra, a gazdaság hatása az egészségre
	TE: egészség és gazdaság egymásra hatásának elemzése
2.	Egészség-gazdaságtani elemzések
	TE: költségvetési hatás, Evidence based medicine, technológia elemzés, költség-hatékonyság

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Projekt és innováció menedzsment				Kódja:	GT_MEKL016-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kalasné Dr. Bíró Klára			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja:								
Az OECD megfogalmazása alapján „az innováció egy ötlet átalakulása vagy a piacon bevezetett új, illetve korszerűsített terméké, vagy az iparban és kereskedelemben felhasznált új, illetve továbbfejlesztett műveletté, vagy valamely társadalmi szolgáltatás újfajta megközelítése”. Az egészségügyben lezajló robbanásszerű technikai, technológiai fejlődés elengedhetlenné teszi az újszerű megoldások kidolgozása illetve alkalmazása érdekében projektek kialakítását és azok szakszerű menedzselését. A képzés során a hallgatók a projektek létrehozásának módját, kezelését, az innováció jelentőségét és azok támogatását fogják elsajátítani.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, matematikai-statisztikai, ökonometriai módszereinek, ismeri azok korlátait is. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Képes az egészségipar területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<ul style="list-style-type: none"> Pályázati források megismerése EU pályázatok kialakulása, helyzete Projekt, innováció fogalma Projekt készítése 								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<ul style="list-style-type: none"> Frontális oktatási módszer alkalmazása az elméleti háttéranyagok átadására. Interaktív hallgatói bevonás az előadásokba. Digitális oktatási módszerek alkalmazása Projekt munka csoportosan 								
Értékelés								
Gyakorlati jegy: Egyéni prezentáció alapján								
Kötelező szakirodalom:								
Projektmenedzsment útmutató. PMBOK Guide – Akadémiai Kiadó, 2019, ISBN: 9789634543510								

Görög Mihály: Projektvezetés a szervezetekben. Panem Kft., 2013, ISBN: 9786155186172

Madaras Szilárd: Innováció menedzsment. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. 2020, ISBN: 9786063709771

Ajánlott szakirodalom:

Henczi, Murvai: Projektvezetés és projektmenedzsment, Saldo Kiadó, 2012, ISBN: 9789636383992

Hoffer, Iványi: Innovációs folyamatok menedzsmentje, Aula Kiadó, 2004, ISBN: 9789639585461

Heti bontott tematika	
1.	A pályázati források megismerése, pályázati lehetőségek
	TE: hazai források, EU források, aktuális helyzet megismerése
2.	Az EU pályázatok kialakulásának folyamata
	TE: ÚMFT I, ÚMFT II, ÚSzT, SzT, SzT plusz, HET, RRF
3.	Projekt, innováció fogalma
	TE: alapfogalmak és lehetőségek
4.	Projekt készítés I.
	TE: projektmunka készítése
5.	Projekt készítés II.
	TE: projektmunka készítése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyi vállalkozások pénzügyi tervezése és elemzése				Kódja:	GT_MEKL017-17	
	angolul:	Financial planning and analysis of healthcare enterprises						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Vállalati pénzügyek				Kódja:	GT_MEKL003-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Bács Zoltán			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja:								
A tárgy keretében a hallgató megismeri az egészségipari szektorban működő vállalkozások pénzügyi tervezésének és elemzésének módszertanát, lépéseit, szakaszait, az elemzések alapjául szolgáló adatok értelmezésének módjait, a megkapott eredmények kiértékelését, az azzal kapcsolatos érzékenység-elemzéseket, valamint az eredmények gyakorlati alkalmazását ugyanezen vállalkozások pénzügyi tervezési folyamatában több vállalati példán keresztül.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Érti az egészségipari vállalkozások struktúráját, működését és kapcsolatrendszerét, a vállalkozások viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a gazdasági döntések tényezőit. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Képes az egészségiparban érdekelt vállalkozások alapításával, működtetésével, megszüntetésével kapcsolatos elemző, döntés-előkészítő és döntéshozatali tevékenységek magas színvonalú ellátására. • A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. • Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. • Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. • Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók megismertetése a vállalkozások pénzügyi elemzésének módszertanával, a pénzügyi elemzések végrehajtásával és az eredmények értékelésével, illetve azok felhasználási lehetőségeivel. A hallgatók számára lehetőséget biztosítani különböző pénzügyi modellek megismerésére, a pénzügyi tervezés módozatainak ismertetése.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások keretében a hallgatók a gazdasági elemzéssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a gazdasági elemzéshez, ok-okozati összefüggések feltárásához.								
Értékelés								
A félév anyagából zárthelyi dolgozat kerül megírásra, amely elméleti és gyakorlati feladatokat egyaránt tartalmaz. Az elégséges érdemjegy megszerzésének feltétele a zárthelyi dolgozat 50%-osra teljesítése.								

Kötelező szakirodalom:

Kardos Barbara - Sztanó Imre - Veress Attila (2012): A vezetői számvitel alapjai, Saldo Kiadó, ISBN: 9789636384180
Fenyves Veronika - Tarnóczy Tibor (2020): A pénzügyi kimutatások elemzése, Debrecen, Campus Kiadó

Ajánlott szakirodalom:

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára, Akadémia Kiadó Zrt.
ISBN: 9789630597746

Heti bontott tematika	
1.	A gazdasági elemzés általános vonatkozásai. A vállalkozások elemzésének módszertani alapjai, Számviteli alapismeretek ismételése.
	A hallgató képes lesz különbséget tenni a különböző elemzési típusok között, alkalmazni tudja a statisztikában tanult módszereket.
2.	A beszámoló, mint az elemzés információbázisa. A vállalkozások elemzésének módszertani alapjai, Számviteli alapismeretek ismételése.
	A hallgató képes átlátni a beszámolót, összefüggéseket megállapítani.
3.	Készletgazdálkodás elemzése
	A hallgató képes a Készletgazdálkodás elemzésére.
4.	A piaci tevékenység elemzése
	A hallgató képes a piaci tevékenység elemzésére.
5.	Vagyoni helyzet elemzése
	A hallgató képes a vagyoni helyzet elemzésére.
6.	Pénzügyi helyzet elemzése
	A hallgató képes a pénzügyi helyzet elemzésére.
7.	Jövedelmezőség, a jövedelmezőség alakulásának mutatói
	A hallgató képes a jövedelmezőségi helyzet elemzésére.
8.	Eredményelemzés
	A hallgató képes az eredményelemzésre.
9.	A vállalalkozási tevékenység hatékonyságának elemzése
	A hallgató képes a hatékonysági helyzet elemzésére.
10.	Költségelemzés
	A hallgató képes a költségelemzésre
11.	Költségvetés készítés, kerettervezés szerepe, előnyei, hátrányai, tipizálása
	A hallgató képes átlátni egy szervezet éves költségvetését.
12.	A mesterköltségvetés készítése (értékesítési terv, termelési terv, közvetlen anyagterv, közvetlen bérterv)
	A hallgató képes elkészíteni egy szervezet egyes részterveit (értékesítési terv, termelési terv, közvetlen anyagterv, közvetlen bérterv)
13.	A mesterköltségvetés készítése (üzemi általános költségterv, késztermékterv, értékesítési és adminisztrációs terv, készpénzterv)
	A hallgató képes elkészíteni egy szervezet egyes részterveit (üzemi általános költségterv, késztermékterv, értékesítési és adminisztrációs terv, készpénzterv)
14.	A mesterköltségvetés készítése (eredménykimutatás terv, mérlegterv, cash-flow terv)
	A hallgató képes elkészíteni egy szervezet eredménykimutatás tervét, mérlegtervét és cashflow tervét.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Egészségügyi marketing és menedzsment			Kódja:	GT_MEKL18-17	
		angolul:						
Felelős oktatási egység:			Egészségügyi Gazdasági és menedzsment Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			-			Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Szakály Zoltán		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Holbné Dr. Nábrádi Zsófia		beosztása:	tanársegéd	
A kurzus célja:								
A képzés célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek az egészséges társadalom megteremtésének, illetve fenntartásának marketing-alapelveivel, az alkalmazható eszközökkel és módszerekkel. Ebben a folyamatban kiemelt feladatok hárulnak a nevelés-oktatás, tudatformálás, a közösségi marketingkommunikáció széles körű területeire, ahol a hangsúlyt a megelőzésre kell helyezni. A képzés fontos eleme a fenntartható egészségmagatartás fontosságának tudatosítása.								
A tantárgy keretein belül olyan piacorientált elméleti és gyakorlati egészségügyi marketing alapelvek, eszközök és módszerek átadása történik, amelyek birtokában a végzett hallgatók képesek lesznek komplex marketing programok kidolgozására. A tantárgy esettanulmányok feldolgozásával segíti a marketing-képességek és -készségek fejlesztését.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügy általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, a szakterület kapcsolódását a közgazdasági és üzleti szakterületekhez. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. • Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. • Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A marketing fogalma, illetve feladata és szerepe az egészségügyben.								
A 4E, a 4P és a 7P megközelítések.								
A marketingkutatás összefüggései.								
A szegmentáció, célpiackiválasztás és a pozicionálás lehetőségeit és alkalmazási szempontjait az egészségügyi marketingben.								
A termék-, az ár-, az elosztáspolitikát, továbbá a marketingkommunikáció lehetőségeit az egészségügyben.								
A szolgáltatásmarketing elemei és alkalmazási lehetőségei.								
A fogyasztói magatartás, különös tekintettel a fogyasztói típusokra az egészségügyben, a fogyasztók jogai (fogyasztói érdekvédelem).								
Gyógyszertári- és a gyógyszer-marketing összefüggései.								
Az egészségügyi ellátórendszer marketingje.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások és gyakorlatok tananyagának megismerése. A gyakorlatok látogatása kötelező jellegű. Hiányzás a gyakorlatok 30%-áról lehetséges.

Értékelés

A tantárgy írásbeli kollokviummal zárul.

Kötelező szakirodalom:

Simon J.: Marketing az egészségügyben. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010, 1–388.

Ajánlott szakirodalom:

Reketye G., Törőcsik M., Hetesi E.: Bevezetés a marketingbe. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2015, 1–396.

Heti bontott tematika

1. konzultáció	A marketing menedzsment fogalma
	TE* Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
	A marketing szerepe az egészségügyben
	TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
	Stratégiai piaci orientációk az egészségügyben
	TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
	Vevőérték és vevőelégedettség az egészségügyben
	TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
	A marketingmenedzsment folyamata
	TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
2. konzultáció	A páciens helye és szerepe az egészségügyben
	TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
	Versenyársak elemzése az egészségügyben
	TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
	Az egészségügy mint szolgáltatás
	TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
	Az egészségügyi marketing mint menedzsmentkoncepció
	TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
	Az értéklánc marketingszempontrú megközelítése
	TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
Az egészségügyi piacutatás sajátosságai	
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása	
Szolgáltatásmarketing az egészségügyben	
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása	
Az ár szerepe az egészségügyben	
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása	
Marketingkommunikáció az egészségügyben	
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása	
A páciensek egészségüggyel kapcsolatos magatartása	
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Egészségügyi szakigazgatás			Kódja:	GT_MEKL019-17	
		angolul:	-					
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kalasné Dr. Bíró Klára		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja:								
<p>A humánszolgáltatások körének, jogi-igazgatási működésének bemutatása és pontosabb megértése érdekében az általános közigazgatási és szakigazgatási elméleti kérdések tisztázása. Az egészségügyi szakigazgatás közigazgatáson belül elfoglalt helyének meghatározása, fontosabb kapcsolódási pontjainak bemutatása. A jelenlegi struktúra megértése szempontjából a fejlődés fontosabb állomásainak és az állami szerepvállalás lényeges változásainak ismertetése.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó folyamatokat (a gazdálkodás orvosi, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, minőségbiztonsági, informatikai és jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális közigazgatási kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. • Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. • Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus során a közigazgatás és szakigazgatás alapjaival és az egészségügyi vonatkozásaival ismerkednek meg a hallgatók általánosságban. Ezen túlmenően pedig az aktuálisan a szakigazgatást irányító, felügyelő, koordináló közigazgatási és egyéb szervekkel, valamint a rendszerszintű szerepükkel, kapcsolati rendszerükkel.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati példákkal, esettanulmányok feldolgozásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 70-30%.

Értékelés

A tárgy írásbeli kollokviummal zárul. A vizsgák a teljes félév anyagát tartalmazzák. A kérdések az előadásokra (gyakorlatokra) és a tematikában megjelölt kötelező irodalmakra épülnek.

Kötelező szakirodalom:

Asbóth, Fazekas Marianna, Koncz: Egészségügyi jog és igazgatás. ELTE Eötvös Kiadó, 2020, ISBN: 9789633123201

Lapsánszky András: Közigazgatási jog - Szakigazgatásaink elmélete és működése. Wolters Kluwer, 2020, ISBN: 9789632959191

Ajánlott szakirodalom:

Bíró, Nádas, Prugberger: Európai és magyar szociális jog, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2011

Kovács I., Radics, Bauer, Kovács É.: Szakigazgatási ismeretek II. Közigazgatási Tanulmányok, Dialóg Campus Kiadó, 2018

Juhász, Tausz: Szociális jog. ELTE TTK, 2012

Heti bontott tematika	
1.	Közigazgatás és szakigazgatás. A szakigazgatás fogalma és jelentősége TE*
2.	Szakigazgatás és közmenedzsment TE
3.	A szakigazgatás személyzete TE
4.	Az állami alapnyilvántartások. A társadalombiztosítási nyilvántartás TE
5.	Egészségügyi jog és igazgatás. Humán közszolgáltatások igazgatása TE
6.	Az egészségügyi közigazgatás kialakulása TE
7.	Az állami feladatok változása az egészségügyben TE
8.	Az egészségügyi ágazati közigazgatás szervezete TE
9.	Az ágazati igazgatásban közreműködő egyéb szervek TE
10.	Az állam szerepének változása a gazdaság befolyásolása terén. A gazdasági közigazgatás fogalma, céljai, eszközrendszere. A piaci szereplők bevonása az egyes közfeladatok megvalósításába TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Minőségmenedzsment az egészségügyben				Kódja:	GT_MEKL020-17	
	angolul:	Quality management in healthcare						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás			Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Szűcs Edit			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja:								
Az egészségügyi menedzserek munkájához szükséges minőségügyi ismeretek általános és az egészségügy különböző területeivel kapcsolatos fogalmainak áttekintő megismerése. A tárgy célja elérni, hogy a vezetők az egészségügyben minőség-szemlélettel irányítsák az egészségügyi szervezeteket, felismerjék a vevők, az érdekelt felek, a munkatársaik és a társadalom szükségleteit annak érdekében, hogy a szerzett ismereteket hatékonyan tudják alkalmazni és támogassák feladataik végközpontú megoldását.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó folyamatokat (a gazdálkodás orvosi, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, minőségbiztonsági, informatikai és jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A minőségügyi alapismeretek kurzus keretén belül ismertetésre kerül a minőség különböző értelmezései és definíciói, a minőségmenedzsmenttel kapcsolatos fő tevékenységek, a minőség mérésének fontossága és módszerei, illetve a leggyakrabban használt minőségfejlesztési technikák. Továbbiakban olyan egészségügy specifikus tevékenységekkel és megközelítések kerülnek bemutatásra, mint a beteg- és a dolgozói biztonság, az egészségügyi technológia értékelés, a klinikai audit, valamint az egészségügyi tanúsítás és akkreditáció.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A kurzus elsősorban a frontális oktatásra rakja a hangsúlyt. Az előadások úgy vannak megszerkesztve, hogy a hallgatóságnak legyen lehetősége egy kérdés vagy problémafelvetés során a saját gondolataik megosztására, majd utólagosan ezek megvitatására. Az előadásban vannak olyan diák, amelyek azt célozzák felmérni, hogy az előtte ismertetett elméleti tudást sikerült-e a hallgatóknak megérteniük.								
Értékelés								
Szóbeli vizsga eredménye adja a kollokviumi jegyet								
Kötelező szakirodalom:								
Betegbiztonság a gyakorlatban – Jegyzet graduális és posztgraduális képzésben résztvevők számára (2021) – tananyag (https://info.nevesforum.hu/wp-content/uploads/2021/06/Betegbiztonsag-jegyzet.pdf)								
Boncz Imre, Ágoston István, Kovács Gábor, Endrei Dóra (2019): Gazdálkodás és Menedzsment az Egészségügyi								

Intézményekben. Medicina Könyvkiadó, Budapest. 93-102. oldal.

Ajánlott szakirodalom:

Baranyai Zsolt, Harsányi László (2017): Betegbiztonság. Medicina Könyvkiadó, Budapest.

Belicza Éva, Dombrádi Viktor, Mikesy Gergely, Sinka Lászlóné Adamik Erika (2022): A nemkívánatos események általános okai és kezelési lehetőségei az egészségügyben. Eredmények és tanulságok a hazai NEVES jelentési és tanulórendszerbe érkezett jelentések alapján. Orvosi Hetilap, 163. évfolyam, 6. szám, 236-245.

Dombrádi Viktor, Gődény Sándor, Gáll Tibor, Bíró Klára (2020): A 2018-ra vonatkozó országos kórházi felmérés eredményei: tanúsítások, akkreditáció és kiválósági díjak. IME, XIX/3, 29-33.

Heti bontott tematika

1.	<p>1-2. előadás: Tematika ismertetése, a kurzus célja, A minőségmenedzsment történeti áttekintése</p> <p>3-4. előadás: A minőség különböző értelmezései és definíciói, A minőség és az érték közötti kapcsolat</p> <p>5-6. előadás: A minőségmenedzsment jelentősége az egészségügyben, Minőségmenedzsment alapfogalmak</p> <p>7-8. előadás: Total Quality Management, Minőség mérése és az indikátorok jelentősége</p> <p>9-10. előadás: Donabediáni modell: struktúra, folyamat, eredmény, A minőségfejlesztés jelentősége</p> <p>1-2. gyakorlat: Minőségfejlesztési technikák alkalmazása az egészségügyben, Beteg- és dolgozói elégedettség</p> <p>3-4. gyakorlat: Kérdőív készítése, adaptálása, felmérés kivitelezése és az eredmények értelmezése, A beteg- és a dolgozói biztonság jelentősége</p> <p>5-6. gyakorlat: Bizonyítékon alapuló gyógyítás, szakmai irányelvek, protokollok, Egészségügyi technológiák értékelése (HTA)</p> <p>7-8. gyakorlat: Klinikai audit, Tanúsítások, akkreditáció és kiválósági díjak a magyar egészségügyben</p> <p>9-10. gyakorlat: Tananyag átismétlése és megbeszélése, Konzultáció</p>
	TE*

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyi információs rendszerek, e-medicina				Kódja:	GT_MEKL021-17	
	angolul:	Healthcare information systems, e-Medicine						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Egészségügyi statisztika és biostatisztika			Kódja:	GT_MEKL009-17		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Nagy Attila			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Bata Róbert			beosztása:	egyetemi tanársegéd	
A kurzus célja:								
Az egészségügyi környezetben keletkező információk tulajdonságainak, lehetséges leírási módjainak bemutatása, különös tekintettel arra, hogy hogyan lehet ezen információkat számítógépes rendszerekben megjeleníteni és feldolgozni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügyben használt informatikai és programozási eszközöket, módszereket. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Képes az egészségügy működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök/szoftverek alkalmazására/használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra magyar és legalább egy idegen nyelven. • Képes az egészségipar területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> • Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Az egészségügyi információs rendszerek alapjai, információelméleti modellek, adatgyűjtési módszerek, elektronikus egészségügyi nyilvántartások (EHR), kódrendszerek és strukturált adatbevitel, egészségügyi információcsere (HIE), egészségügyi analitika és big data, információbiztonság, rendszerek bevezetése, klinikai döntéstámogató rendszerek (CDSS), feltörekvő technológiák, kutatási trendek, esettanulmányok és jövőbeli kilátások.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások, csoportos megbeszélések, gyakorlati feladatok, projektmunka, és záró teszt a tananyag mélyebb megértése és gyakorlati alkalmazása érdekében.								
Értékelés								
A hallgatók teljesítményét a projektmunka alapján értékeljük, amely megajánlott jegyet ad. Amennyiben a hallgató nem fogadja el a megajánlott jegyet, záró teszt révén kap érdemjegyet.								
Kötelező és ajánlott szakirodalom:								
Dr. Kékes Ede- Dr. Surján György- Dr.Balkányi László- Dr. Kozmann György (Szerk.): Egészségügyi informatika, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 2003								
V. Hajdú Piroska, Ádány Róza (szerk.): Epidemiológiai szótár. Medicina, 2003								

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés az egészségügyi információs rendszerekbe
	TE* A hallgatók megértik az egészségügyi információs rendszerek alapvető szerepét és fejlődését.
2.	Információelméleti alapok az egészségügyben
	TE A hallgatók ismerik az információelméleti modelleket és az egészségügyi információtér alapjait.
3.	Egészségügyi adatok gyűjtése és kezelése
	TE A hallgatók képesek kérdőívek tervezésére, adatgyűjtésre és adattisztításra.
4.	Elektronikus egészségügyi nyilvántartások (EHR)
	TE A hallgatók megértik az EHR rendszerek strukturáját, előnyeit és kihívásait.
5.	Kódrendszerek, klasszifikációk
	TE A hallgatók ismerik a kódrendszerek elméleti alapjait és az egészségügyben használt klasszifikációkat.
6.	Hagyományos és kombinatorikus orvosi kódrendszerek
	TE A hallgatók megértik a BNO, OENO és SNOMED rendszerek működését és alkalmazásait.
7.	Az egészségügyi információk strukturált bevitel
	TE A hallgatók képesek a strukturált adatbevitel technikáinak alkalmazására és kritikájára.
8.	Egészségügyi információcsere (HIE)
	TE A hallgatók megértik az egészségügyi információcsere fontosságát, modelljeit és architektúráit.
9.	Egészségügyi analitika és Big Data
	TE A hallgatók ismerik az egészségügyi analitika és a Big Data alapjait, valamint a KNIME és Python használatát.
10.	Információbiztonság az egészségügyben
	TE A hallgatók megértik a biztonsági fenyegetéseket, sérülékenységeket és a védelmi stratégiákat.

* TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyi szektor adózás, finanszírozása és támogatási rendszerek az egészségügyi szektorban	Kódja:	GT_MEKL-022-17
	angolul:			

Felelős oktatási egység:	Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet
--------------------------	--

Kötelező előtanulmány neve:	Egészségipari vállalkozások pénzügyi tervezése, elemzése	Kódja:	GT_MEKL017-17
-----------------------------	--	--------	---------------

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	Gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Kalasné Dr. Bíró Klára	beosztása:	egyetemi docens
------------------------	-------	-----------------------------------	------------	------------------------

Tantárgy oktatásába bevont oktató	neve:		beosztása:	
-----------------------------------	-------	--	------------	--

A kurzus célja:

Az Alaptörvény szerint mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez és ezt az állam az egészségügyi ellátás biztosításával támogatja. Az Alaptörvény legfőbb elvei alapján az egészségügyi forrásokkal is törvényesen és célszerűen, eredményesen, átláthatóan, a közélet tisztaságának elve betartása mellett kell gazdálkodni. A gazdálkodásnak elszámoltathatónak, kiegyensúlyozottnak és fenntarthatónak kell lennie. A finanszírozás biztosításához, azonban kellő mértékű befizetésre is szükség van a lakosság részéről, majd ezen források szükségletalapú elosztása is elengedhetetlen az ágazatban. Speciális finanszírozási kötelezettségek, formák és elszámolások jellemzőek mind az állami, mind a magánforrások érintettségét illetően. A hallgató a tantárgy elsajátítása során megismerkedik a hazai egészségügyi finanszírozási rendszerrel úgy, hogy azt a világ vezető modelljei mellett kontextusba lesz képes helyezni, továbbá el-sajátítja az adózási rendszerünk ágazatra vonatkozó jellemzőit.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Részletekbe menően ismeri a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait, jellemzőit és összefüggéseit, ismeri a kapcsolódó szakterületek terminológiáját.

Képesség:

- Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az egészségügyhöz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai, valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja

Autonómia és felelősség:

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A hazai egészségügyi finanszírozási rendszer

- Egészségügyi finanszírozási rendszerek a világban
- A hazai egészségügyi rendszer működése

Állami finanszírozási technikák

- „Kártyapénz”
- Német pont
- Homogén Betegség Csoportok

- Egyedi és esetfinanszírozás
- A kettős finanszírozás problémája

Mutatószámok az állami finanszírozásban a teljesítményértékeléshez

- Általánosan használt mutatók
- Összetett számított mutatók
- Krónikus és rehabilitációs betegellátás mutatói
- Járóbeteg szakellátás mutatói
- Alapellátás mutatói

Külföldi betegek ellátásának szabályai

Magánszolgáltatók

- A magánszolgáltatók működése
- A magánszolgáltatók finanszírozása

Adózási ismeretek és kötelemények az egészségügyben

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Frontális oktatási módszer alkalmazása az elméleti háttéranyagok átadására.

- Interaktív hallgatói bevonás az előadásokba.
- Digitális oktatási módszerek alkalmazása
- Projekt munka csoportosan

Értékelés

A kollokviumi jegy kialakítása a konzultációk 75%-án jelenlévőknél:

- prezentáció készítése és bemutatása 80%
- aktív részvétel a konzultációkon 20%

A kollokviumi jegy kialakítása a többi hallgató esetén:

- Szóbeli vizsga 100% + prezentáció készítése és bemutatása

Kötelező szakirodalom:

Boncz, Csákvári, Kovács, Zemplényi: Az egészségügyi modernizációs lépések hatása az egészségügy államháztartási finanszírozására, az államháztartási és a magán finanszírozás eddigi és várható alakulása, Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Egészségbiztosítási Intézet, 2018

Orosz Éva, Kaló Zoltán, Nagy Balázs: Egészség-gazdaságtan. MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Balassi Kiadó, 2011
Magyarország: Egészségügyi országprofil 2021 című tanulmány, OECD, 2021

Ajánlott szakirodalom:

Dózsa Csaba László: A kórházak stratégiai válaszai a változó környezetre - Magyarországon a 2000-es években - Ph.D. értekezés, Corvinus Egyetem, Gazdálkodástani Doktori Iskola, 2010

Századvég: Az egészségügyi modernizáció várható hatása, Századvég Gazdaságkutató Zrt, 2018

Heti bontott tematika	
1.	Alapfogalmak az egészségügyi finanszírozásban Tanulási eredmény (TE): alapfogalmak tisztázása
2.	Egészségügyi finanszírozási rendszerek a világban TE: USA, AUT, Ázsia finanszírozási rendszerének ismerete
3.	Egészségügyi finanszírozási rendszerek Európában TE: EU tagállamok finanszírozási rendszereinek ismerete
4.	A hazai egészségügyi rendszer TE: A hazai finanszírozási rendszer ismerete
5.	Állami finanszírozási technikák (alap- és járóbeteg ellátás) TE: „kártyapénz”, német pont, elszámolási szabályok ismerete
6.	Állami finanszírozási technikák (fekvőbeteg ellátás) TE: HBCs, egyedi finanszírozás, eseti finanszírozás ismeret
7.	Mutatószámok az egészségügyi teljesítményértékeléshez TE: esetszám, ápolási napok, garanciális szabály, kapacitás kihasználtság, költség mutatók, krónikus ellátáshoz, rehabilitációs ellátáshoz és járóbeteg-, továbbá az alapellátáshoz kapcsolódó mutatók
8.	Külföldi betegek ellátásának szabályai TE: jelentések, sürgősségi ellátás, menekültek
9.	A magán szolgáltatók helye, működése az egészségügyben TE: magán szolgáltatás fogalma, működése, környezete
10.	Adózási ismeretek az egészségügyben TE: adózási kötelemények

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyi szektor politika				Kódja:	GT_MEKL023-17	
	angolul:	Health sector policy						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Szabó Zoltán			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék az egészségügyi rendszerek értékelését, elsajátítsák az egészségpolitikai folyamat elemzéséhez és az egészségpolitikai alternatívák megfogalmazásához szükséges alapismereteket. A tantárgy során áttekintésre kerülnek az elmúlt évtizedekben érvényesülő fontosabb egészségpolitikai irányzatok a fejlett országokban. A hallgatók elsajátítják mindazokat az ismereteket, amellyel azonosíthatóak és használhatóak a főbb egészségpolitikai célok eléréséhez lehetséges eszközök. Megfogalmazásra kerülnek az egészségügyben a főbb egészségpolitikai célok és az azok eléréséhez szükséges folyamatok, valamint azok lépései.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ismeri és érti a szakterületén lejátszódó folyamatokat (a gazdálkodás orvosi, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, minőségbiztonsági, informatikai és jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <ul style="list-style-type: none"> Egészségügyi rendszerek főbb típusai és jellemzőik. Egészségügyi rendszer főbb szereplőik, feladatuk és érdekeik (stakeholder elemzés). A Bismarck-i társadalombiztosítás és a Beveridge-i Nemzeti Egészségügyi Szolgáltatások összehasonlító elemzése Egészségügyi rendszerek értékelésének kiemelt szempontjai. Állami, önkormányzati, egyházi, civil és magán tulajdonú szervezetek felelőssége és szerepe az egészségügyi ellátások nyújtásában. A kormányzat népegészségügyi programjainak kritikai tartalmú értékelése (védőoltások, szűrések, egészségfejlesztési irodák programjai, prevenciók célú házi-orvosi praxisközösségek szerepe). Hat nemzeti szakmai program elemzése. Szakmapolitikai programok az egészségügyi szakellátásban, sürgősségi ellátás átszervezése, betegbiztonság. Szakápolási program: az integrált egészségügyi és szociális ellátórendszer kialakításának programja. Kiscsoportos prezentációk bemutatása és kiértékelése. 								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Elméleti előadások, órai gyakorlati munkák, kiemelt egészségpolitikai és kormányzati intézkedések megvitatása órai keretek között, kiscsoportos projektmunkák elvégzése és prezentációk tartása.

Értékelés

20% aktív órai munka és órai jelenlét

40% záró kiscsoportos előadások egészségügyi, népegészségügyi témájú programok elemzése és értékelése

40% írásbeli teszt, definíciók és módszerek témájában

Kötelező szakirodalom:

Henry Mintzberg (2010) A menedzsment művészete. Alinea Kiadó- Rajk László Szakkollégium, Budapest, ISBN: 9639659445

Mackenbach J., Bakker M. (2020) Reducting Inequalities in Health: A European Perspective. Routledge, London, UK. ISBN: 0415259843

Roóz J. (2006) A menedzsment alapjai. Perfekt Kiadó, Budapest, ISBN: 9689633946695

George B., Mosley III. (2008) Managing Health Care Business Strategy. Jones and Bartlett Learning, USA, ISBN: 0763734160

Garaj E., Novák T. (2020) Az egészségügyi finanszírozás és főbb gazdasági módszerei. Bevezetés az alkalmazott egészségügyi gazdaságtanba. Akadémiai kiadó. ISBN: 978 963 454 527 9, DOI: 10.1556/9789634545279

Ajánlott szakirodalom:

Boncz I. (2011) Egészségügyi finanszírozási, menedzsment és minőségbiztosítási alapismeretek.

https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/01/54/96/dd/1/Egeszsegugyi_finanszirozasi.pdf

Orosz É. (2011) Félúton vagy tévúton? Egészségügyünk félmúltja és az egészségpolitika alternatívái. Egészséges Magyarországért Egyesület. doi: 10.24365/ef.v58i2.166 <https://adoc.pub/feluton-vagy-tevuton.html>

Heti bontott tematika

1.	1-2. előadás: Egészségügyi rendszerek főbb típusai és jellemzőik. 1. gyakorlat: Egészségügyi rendszer főbb szereplőik, feladatuk és érdekeik (stakeholder elemzés). 3-4. előadás: A Bismarck-i társadalombiztosítás és a Beveridge-i Nemzeti Egészségügyi Szolgáltatások összehasonlító elemzése 2. gyakorlat: Egészségügyi rendszerek értékelésének kiemelt szempontjai. 5-6. előadás: Állami, önkormányzati, egyházi, civil és magán tulajdonú szervezetek felelősége és szerepe az egészségügyi ellátások nyújtásában. 3. gyakorlat: A kormányzat népegészségügyi programjainak kritikai tartalmú értékelése (védőoltások, szűrések, egészségfejlesztési irodák programjai, prevenció célú házi orvosi praxis-közösségek szerepe). 4. gyakorlat: Hat nemzeti szakmai program elemzése. 7-8. előadás: Szakmapolitikai programok az egészségügyi szakellátásban, sürgősségi ellátás átszervezése, betegbiztonság. 9-10 előadás: Szakápolási program: az integrált egészségügyi és szociális ellátórendszer kialakításának programja. 5. gyakorlat: Kiscsoportos prezentációk bemutatása és kiértékelése.
	TE*

*TE tanulási eredmények